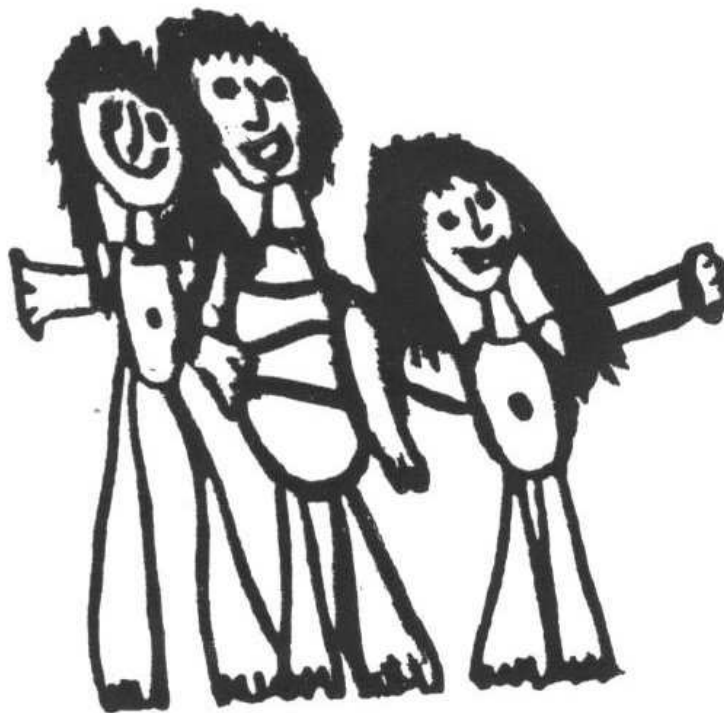

Školní vzdělávací program

CESTA ZA POZNÁNÍM

Základní škola praktická a Základní škola speciální, Zlín

Sředová 4694 Zlín

1. 9. 2007

Motto:

„Vše, co děláme pro děti není zbytečně vynaložené úsilí“ (Robert Fulghum)

Obsah:

OBSAH:	3
ČÁST A	4
1 Identifikační údaje školy	4
ČÁST B	6
2 Charakteristika školy	6
2.1 Historie školy	6
2.2 Umístění školy	6
2.3 Úplnost a velikost školy	6
2.4 Vybavení školy	6
2.5 Charakteristika žáků	8
2.6 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.7 Dlouhodobé projekty, akce a mezinárodní spolupráce	10
2.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
ČÁST C	11
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3.1 Zaměření školy	11
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie a kompetence	12
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.4 Začlenění průřezových témat	14
ČÁST D	19
4 Učební plán	19
4.1 Učební plán ZŠP	20
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	21
ČÁST E	22
5 Učební osnovy	22
5.1 Hudební výchova	22
5.2 Výtvarná výchova	28
5.3 Pracovní výchova	33
5.4 Člověk a společnost	42
5.5 Informační a komunikační technologie	53
5.6 Matematika	58
5.7 Jazyk a jazyková komunikace	71
5.8 Člověk a příroda	97
5.9 Člověk a jeho svět	119
5.10 Člověk a zdraví	131
PŘÍLOHA Č. 1	146
Pravidla pro hodnocení žáků	146
PŘÍLOHA Č. 2	158
Školní vzdělávací program pro školní družinu	158

Školní vzdělávací program - Základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

Název programu: CESTA ZA POZNÁNÍM

- Název školy, sídlo, odloučená pracoviště:
Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín
Středová 4694
760 05 Zlín
Odloučené pracoviště: Přípravný stupeň PŠ
Rehabilitační stacionář
Žlebová 1590
760 01 Zlín
- Zřizovatel, adresa zřizovatele:
Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor školství, mládeže a sportu
Tř. T. Bati 3792
762 69 Zlín
- Jméno ředitele školy, statutární zástupce ředitele:
Ředitelka: PaedDr. Věra Valášková
Zástupkyně ředitelky: PaedDr. Jitka Běhalová

- Kontakt na zařízení (tel., fax, web, e-mail), jméno pracovníka pro informace:

Telefon škola: 577 142 747

Mobil: 604 122 257

Telefon SPC: 577 241 256

e-mail škola: specsoly.zlin@spsvievad.zlin.indos.cz

e-mail SPC: spczlin@zlinedu.cz

Kontaktní osoby: PaedDr. Věra Valášková (ředitelka)

PaedDr. Jitka Běhalová (zástupkyně ředitelky)

Mgr. Dana Hromádková (vedoucí SPC)

- *Platnost dokumentu od: 31. 8. 2007*

ŠVP byl schválen Radou školy dne : 29. 8. 2007

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Datum: 30. 8. 2007

Část B

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Škola byla založena 1. 9. 1991 jako soukromá škola Společnosti dobré vůle ARGO. Od 1. 1. 1992 přešla pod správu ŠÚ Zlín jako státní škola.

Od 1. 4. 2001 se škola stala příspěvkovou organizací Zlínského kraje.

Dodatkem č. 2 ve zřizovací listině za dne 12. 9. 2001 se změnil název školy na Speciální škola pro žáky s více vadami, Zlín, Středová 4694, 760 05 Zlín.

S účinností od 1. 9. 2005 byl změněn název školy na Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín (Rozhodnutí č. j. 22954/2006).

2.2 Umístění školy

Budova školy je umístěna v zástavbě sídliště Jižní Svahy, v blízkosti Základní školy, nákupních středisek, pošty a lékařského zařízení. Dostupnost školy je velmi dobrá, v bezprostřední blízkosti školy je parkoviště pro osobní vozidla i zastávka MHD.

2.3 Úplnost a velikost školy

Úplná škola s 1. – 9. postupným ročníkem základní školy praktické a s 1. a 2. stupněm základní školy speciální.

Celková kapacita oboru 79-01-C/01 Základní škola: 11 žáků

2.4 Vybavení školy

Škola využívá kmenové budovy na Jižních Svazích a detašovaného pracoviště, které je součástí rehabilitačního stacionáře na Nivách.

Hlavní budova je dvojpodlažní a skládá se ze dvou vzájemně propojených bloků. Suterén propojuje budovu školy se sousední mateřskou školou, v níž je umístěna kuchyně, která zabezpečuje stravování žáků a zaměstnanců školy.

V hlavní budově se nachází:

- sedm kmenových tříd, z nichž dvě slouží současně jako místnosti pro školní družinu
- relaxační místnost
- sborovna, která slouží současně jako počítačová učebna
- kancelář
- ředitelna
- učebna pracovní a výtvarné výchovy
- místnost pro rehabilitaci
- šest kanceláří pracovníků SPC
- čekárna pro klienty SPC
- svislá zvedací plošina
- schodiště opatřené šikmou zvedací schodišťovou plošinou
- čtyři místnosti s hygienickým zázemím pro žáky
- dvě šatny
- pracoviště školníka
- sklady a místnost s keramickou pecí v suterénu školy

Venkovní prostory:

- školní zahrada (vydlážděná plocha, pískoviště, houpačka, lavičky, travní porost)
- atrium

Detašované pracoviště – RS Nivy

Škola využívá:

- jedna třída
- jedna počítačová učebna
- hygienické zázemí

Škola má odpovídající hygienické zázemí pro žáky (WC, umývadla, sprchový kout), hygienické zázemí pro zaměstnance a návštěvy školy je však zcela nevyhovující.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, průběžně dochází k jeho obnově. Podle finančních možností systematicky doplňujeme učební a rehabilitační pomůcky, materiál, počítačovou techniku, metodické materiály.

Třídy jsou vybaveny výškově nastavitelnými lavicemi. V některých třídách mají žáci k dispozici samostatný počítač, televizi, videorekordér nebo přehrávač CD a DVD. Jedna třída je vybavena interaktivní tabulí. Všechny třídy využívají rehabilitačních a terapeutických pomůcek podle individuálních dispozic jednotlivých žáků (kuličkový bazén, rehabilitační míče, zážitková pyramida, pomůcky pro bazální stimulaci, relaxační vaky, zvukové a manipulační hračky, atd.).

Relaxační místnost je vybavena vodním lůžkem, pomůckami pro zrakovou a sluchovou stimulaci a muzikoterapii.

Pro výuku žáků s PAS máme třídu upravenou pro strukturované vyučování a vybavenou speciálními pomůckami a piktogramy.

Při tvorbě výukových materiálů a pomůcek využíváme kopírku a laminátor, systematicky doplňujeme metodické materiály, odbornou literaturu i didaktické pomůcky.

Počítačová učebna je využívána nejen k výuce základů informatiky, ale také k výuce náhradních forem komunikace. Ve velké míře ji využívá pro svou činnost také školní družina nebo zájmový kroužek.

2.5 Charakteristika žáků

Do naší školy dochází žáci z celého Zlínského regionu (z Luhačovic, Tlumačova, Napajedel, Otrokovic, atd.), většina žáků však dojíždí ze Zlína. K dopravě mohou využít speciální dopravu občanského sdružení „HANDICAP“. Naši školu navštěvují žáci s kombinovaným postižením, zdravotním postižením, sociálním znevýhodněním a

poruchami autistického spektra. Každý žák naší školy má diagnostikováno mentální postižení různého stupně s přidruženým postižením smyslovým, tělesným nebo s poruchou autistického spektra.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

V současné době tvoří pedagogický sbor 10 učitelů, 6,5 vychovatelů, 6 asistentů pedagoga (neúplné úvazky). Sbor je věkově pestrý, požadované vzdělání speciální pedagogiky splňují 100 % všichni. Sbor je stabilizovaný, pracovníci se mění z důvodů nastoupení mateřské dovolené.

Všichni zaměstnanci si podle svého zájmu a potřeb školy rozšiřují své znalosti formou seminářů, kurzů a samostudia.

Ve škole pracuje:

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- správce ICT.

Součástí školy je Speciálně pedagogické centrum, ve kterém pracují:

- vedoucí SPC (speciální pedagog)
- speciální pedagog (logoped)
- speciální pedagog
- psycholog
- speciální pedagog pro žáky s PAS
- sociální pracovnice (úvazek 0,5).

Škola má 3 provozní pracovníky.

2.7 Dlouhodobé projekty, akce a mezinárodní spolupráce

Naše škola se především zaměřuje na projekty krátkodobé, vypisované KÚ Zlín nebo Magistrátem města Zlína, případně dalších projektů umožňující zapojení našich kombinovaně postižených dětí. Pravidelně se zapojujeme především do výtvarných soutěží.

Škola pořádá během školního roku řadu akcí pro děti a jejich rodiče (výlety, besídky pro rodiče a veřejnost, Dny otevřených dveří, návštěva akcí ve městě, apod.).

Děti mohou během celého školního roku navštěvovat zájmové kroužky ve škole (hudební, PC, keramický, tělovýchovný, divadelní apod.).

Při škole bylo založeno Občanské sdružení „HOPIK“ a „Klub LONER“ sdružující rodiče a přátele autisticky postižených dětí.

Škola navázala mezinárodní spolupráci s rakouskou speciální školou WALDSCHULE v Neustadtu (vzájemné návštěvy a společné akce).

2.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče mohou navštěvovat školu kdykoliv, buď individuálně po předchozí domluvě, či na účasti pravidelných třídních schůzkách nebo akcích školy. Jsou jim přístupny veřejné informace na webových stránkách školy, na nástěnkách v prostorách školy, každodenním písemným kontaktem ve „Zpravodajích“ žáků. Pro anonymní dotazy a připomínky slouží schránka v hale školy. Případné výchovné problémy ochotně řeší výchovný poradce školy, k dispozici jsou všichni odborníci SPC přímo v naší škole.

V roce 2006 byla zřízena Školská rada, která je čtyřčlenná (zástupce zřizovatele, rodičů a pedagogů).

Škola pravidelně spolupracuje s jinými školami podobného typu, s místní knihovnou, Policií ČR, Hasičským sborem ve Zlíně, Střední zdravotnickou školou Zlín, Univerzitou T. Bati, Svazem žen, místními firmami a dalšími subjekty.

Část C

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

V našem vzdělávacím programu „Cesta za poznáním“ se zaměřujeme na rozvoj osobnosti každého žáka prostřednictvím poskytování vědomostí, poznatků, praktických dovedností a návyků potřebných k uplatnění v praktickém životě. Za cíl si klademe především smysluplnost učení, jeho propojenost s reálným životem. Naši žáci by se měli „cestou poznání“ stát v co největší možné míře samostatnými a adaptabilními jedinci, kteří budou připraveni nejen na život ve společnosti, ale budou schopni se do ní také zapojit.

Vzhledem k tomu, že vzděláváme žáky s kombinovaným postižením, přizpůsobujeme výchovné a vzdělávací strategie jejich možnostem, s ohledem na druh, stupeň i rozsah postižení. Při výuce uplatňujeme individuální přístup a vytváříme žákům vhodné podmínky pro jejich rozvoj i kompenzaci handicapu – nízké počty žáků ve třídě; asistent pedagoga v každé třídě; individuální vzdělávací program – tzv. Individuální plán práce, který vytváří třídní učitel – speciální pedagog; speciální metody, formy a prostředky vzdělávání; kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky; možnost přeřazení žáka do jiného vzdělávacího programu v rámci školy; individuální logopedická péče; spolupráce s SPC pro žáky s více vadami; částečně bezbariérový přístup (výťah, schodolez); speciálně zařízená třída pro žáky s poruchou autistického spektra (koutky pro samostatnou práci, pomůcky pro strukturované vyučování).

Na prvním stupni se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, jeho adaptaci na nové prostředí, vytváření pozitivního vztahu k učení, upevňování základních hygienických návyků a vytváření návyků sociálních.

Na druhém stupni klademe důraz na získávání vědomostí, rozvíjení praktických a sociálních dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života včetně profesního uplatnění.

Přípravný stupeň slouží k systematické přípravě na vstup do povinného vzdělávání a k snadnějšímu začlenění dětí do vzdělávacího procesu, aby se předešlo případným neúspěšným začátkům ve školní docházce.

Prvořadým úkolem je pro nás nejen poskytování kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale také vytváření přátelské atmosféry, aby se žáci v naší škole cítili spokojeně,

bezpečně, aby školu navštěvovali rádi, nebáli se případných neúspěchů a v rámci svých možností dosáhli základního vzdělání.

3.2 **Výchovné a vzdělávací strategie a kompetence**

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Tyto postupy pomáhají žákům rozvíjet dovednosti, vědomosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které jsou důležité pro jejich osobnostní rozvoj, umožní jim efektivněji jednat a lépe využít všeho, čemu se naučili. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a jejich využívání v praktickém životě
- učíme žáky využívat naučené metody a způsoby učení
- předkládáme žákům, jak pracovat s učebnicemi, pracovními sešity a učebními pomůckami
- žáky vedeme k sebehodnocení, k práci s chybou
- učíme žáky chápat obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života, běžných životních situací
- při řešení problému podporujeme týmovou spolupráci
- žáky vedeme k rozpoznání problémové situace, zodpovědnému přistupování k jejímu řešení, zdůvodňování výběru svého řešení dané situace
- podporujeme v žácích schopnost popsat problém, umět se svěřit a požádat o radu
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací, žáci se učí informace hledat, třídit, využívat; pracovat s internetem
- vedeme žáky k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě – ohrožení života, zdraví apod. a věděli, jak přivolat pomoc
- posilujeme v žácích víru ve vlastní schopnosti, učíme je nevzdávat se při nezdaru

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně v ústním projevu a umět vést dialog
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky chápat obsah sdělení, naslouchat názoru druhých a umět přiměřeně reagovat, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor
- mluvní pohotovost žáků nacvičujeme formou didaktických her
- kromě ústní komunikace se žáci učí písemnému projevu
- posilujeme v žácích pozitivní vztah k mateřskému jazyku

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- žáci jsou vedeni ke spolupráci ve skupině při řešení daného úkolu, učí se pracovat v týmu, respektovat pravidla týmové spolupráce
- učíme žáky vytvářet si pozitivní představy o sobě samém, ovládat svoje jednání a chování, být vnímavý k potřebám druhých lidí
- budujeme pozitivní klima ve třídě i škole
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- žáci se učí navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi a snažit se upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské – připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů, učíme je respektovat společenské normy a pravidla soužití
- učíme žáky chránit své zdraví, uvědomovat si význam zdravého životního stylu, přijímat plnou zodpovědnost za svoje chování, zdraví a život
- podporujeme žáky v ochraně životního prostředí, učíme je, jak pečovat o své okolí, jak třídit odpady; budujeme v žácích kladný vztah k přírodě
- žáky vedeme k respektování národnostní a kulturní odlišnosti, k toleranci minoritní skupiny ve společnosti

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- učíme žáky základním pracovním dovednostem, žáci jsou vedeni k práci podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu
- vytváříme pozitivní vztah k manuálním činnostem
- cvičíme žáky v pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- při práci dbáme na zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- při kolektivní práci rozvíjíme u žáků komunikační schopnosti
- žáky vedeme k posuzování výsledku své práce, tj. učí se objektivnímu sebehodnocení
- na základě získaných znalostí a zkušeností si žáci vytvářejí představy o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Všichni žáci naší školy mají speciální vzdělávací potřeby, proto je péče o tyto žáky popsána již v kapitole 3.1 – Zaměření školy.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Zařazení průřezových témat je důležité pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt.

Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů. Tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata jsme využili jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu. Průřezová témata jsou propojena se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

3.4.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti
- má každodenní využití v běžném životě
- smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti

Vztah OSV ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Jazyk a jazyková komunikace, Matematika, Práce na PC, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Pracovní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

1. Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
  - sebepoznání a sebepojetí
  - seberegulace a sebeorganizace
  - psychohygienu
  - kreativita
2. Sociální rozvoj – poznávací schopnosti
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - spolupráce a soutěživost
3. Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika

3.4.2 Výchova demokratického občana (VDO)

- má mezioborový a multikulturní charakter
- představuje syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance, odpovědnosti
- rozvíjí kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností, porozumění demokratickému uspořádání společnosti
- má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti

Vztah VDO ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Matematika, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3.4.3 **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)**

- vede k výchově budoucích evropských občanů
- rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní
- otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru

Vztah EGS ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Jazyk a jazyková komunikace, Matematika, Práce na PC, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

3.4.4 **Multikulturní výchova (MKV)**

- umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami
- zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám
- hluboce se dotýká i mezilidských vztahů ve škole
- škola vytváří klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně
- vede ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků

Vztah MKV ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Jazyk a jazyková komunikace, Práce na PC, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

- kulturní rozdíly
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

3.4.5 Environmentální výchova (EMV)

- vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím
- vede žáky k účasti na ochraně a utváření životního prostředí

Vztah ENV ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Jazyk a jazyková komunikace, Matematika, Práce na PC, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Pracovní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

3.4.6 Mediální výchova (MV)

- zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií
- zapojení jednotlivce do mediální komunikace
- orientace v mediovaných obsazích

- schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb-
od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času

Vztah MV ke vzdělávacím oblastem, vyučovacím předmětům:

Jazyk a jazyková komunikace, Práce na PC, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova

Tematické okruhy průřezového tématu:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení

Část D

4 Učební plán

4.1 Učební plán ZŠP

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň					Min.čas.dotace	2.stupeň				Min.čas.dotace
		1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6	6	7	7	7	33	5	5	5	5	20
	Anglický jazyk	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	5	22	5	5	5	5	20
Inf.a komun.technologie	Práce na PC	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	0	0	0	0	0
	Vlastivěda	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0
	Přírodověda	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0
Člověk a společnost	Dějepis	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	Občanská výchova	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	Chemie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	Přírodopis	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	Zeměpis	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	15	3	3	3	3	12
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3	3	3	3	3	15	5	5	5	5	20
Disponibilní časová dotace		1	1	4	1	2	9	4	3	2	2	12
	Řečová výchova	0	0	2	0	1	3	1	1	0	0	3
	Práce na PC	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	Zdravotní tělesná výchova	1	1	2	1	1	6	2	1	1	1	5
Celková povinná časová dotace		21	21	25	25	26	118	30	30	31	31	122

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti a disponibilní časovou dotací.

Využití celé disponibilní časové dotace je závazné. Disponibilní časovou dotaci využijeme k zařazení těchto předmětů:

- zdravotní tělesná výchova
- řečová výchova
- práce na PC

Řečová výchova zahrnuje rozvoj komunikačních dovedností a individuální logopedickou péči. Předmět není klasifikován. Obsah předmětu je součástí literární výchovy.

Zdravotní TV je součástí předmětu tělesná výchova.

Předmět Práce na PC doplňuje ostatní vyučovací předměty.

Průřezová témata jsou zařazena a realizována se všemi žáky v průběhu vzdělávání.

V 1. – 3. ročníku lze vyučovat jednotlivým vyučovacím předmětům v blocích v menších časových celcích a jednotlivé činnosti kombinovat a propojovat při zachování celkové týdenní dotace pro jednotlivé vyučovací předměty

Část E

5 Učební osnovy

5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. – 9. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen do oblastí

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Organizace:

HV probíhá ve třídě. Téměř v každé třídě je k dispozici kytara, elektronické klávesy a dětské Orffovy nástroje. K poslechu využívá učitelka CD a MC přehrávače. Hudebna ve škole není. Součástí HV jsou každodenní ranní hudební chvílky, které probíhají buď společně ve školní družině nebo ve třídě. Délka trvání je 15 minut. Dalším obohacením HV je návštěva koncertů zvláště populární hudby.

Zařazení průřezových témat:

- OSV – psychohygienu, kreativitu
- EGS – Evropa a svět nás zajímá
- MKV – kulturní rozdíly, lidské vztahy
- EMV – základní podmínky života
- MV – výběr kvalitní hudby
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci používají správnou terminologii a symboliku

- získané znalosti propojují do souvislostí
- využívají vlastní zkušenosti a poznatky

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace
- žáci kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- žák dokáže vyjádřit svůj názor
- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- učitel posiluje sociální chování a sebeovládání

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění
- respektují názory druhých

Kompetence pracovní

- žák je schopen koncentrace a výdrže
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. - 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty - rozlišovat sílu zvuku - soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby - správně a hospodárně dýchat - zřetelně vyslovovat při rytmicizaci říkadel i při zpěvu - měnit pohyb podle tempových a rytmických změn	<p>Vokální činnosti a instrumentální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmicizace říkadel - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu - zpěv jednoduchých písní zaměřených k ročním dobám - hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře <p>Poslechové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výška, síla, délka tónu - rozpoznání tempa a rytmu - zpěvní hlasy - zvuk hudebních nástrojů <p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochod podle hudebního doprovodu - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami	<p>MKV – kulturní diference, Lidské vztahy-hudba etnických skupin</p> <p>MV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.-5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - odlišit tóny podle výšky, síly a barvy - soustředit se na poslech skladeb - naučit se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní - doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje - umět propojit vlastní pohyb s hudbou	<p>Vokální činnosti a instrumentální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu - hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře <p>Poslechové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání tempa a rytmu - zvuk hudebních nástrojů - slavné melodie a skladby - skladby určené dětem - nejvýznamější hudební skladatelé <p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizované vyjádření hudby pohybem - pochod - uplatnění prvků tvořivé dramatiky	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá- poznávání evropské hudby</p> <p>EMV – základní podmínky života- výchova k životnímu prostředí – hudba, rámus</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znát a interpretovat vybrané lidové a umělé písně ▪ doprovázet písně pomocí ostinata ▪ soustředit se na poslech skladeb ▪ rozeznávat různé hudební žánry ▪ rozpoznat vybrané hudební nástroje ▪ znát vybrané hudební skladatele	<p>Vokální a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv jednohlasu i vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu ▪ intonační cvičení, dechová cvičení ▪ hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře (ostinátní doprovod) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poslech hudebních nástrojů ▪ hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla ▪ hudební žánry ▪ nejvýznamnější hudební skladatelé	<p>OSV – psychohygienu, kreativitu</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – kulturní rozdíly</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ taktování a pohyb na hudbu ▪ hudebně pohybové hry ▪ relaxační techniky, muzikoterapie	
--	--	--

5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1.- 9. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu VV

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve Vv
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Organizace: Výuka na 1. stupni probíhá v domovské třídě u velkých pracovních stolů, na 2. stupni v keramické dílně. Při vyučování žáci používají pracovní oděv.

Zařazení průřezových témat:

OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita, kreativita

VDO – občanská společnost a škola

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV – lidské vztahy

EMV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí

MV – kritické čtení

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vzjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuze
- respektují názory jiných
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- žák je schopen pracovní výdrže a koncentrace
- má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. - 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznávat, pojmenovat a porovnat linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (z dopomocí učitele) - uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, být schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	<p>Kresba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvinutí grafického pohybu a pohybových představ - používání měkkého grafického materiálu – voskovky, suché pastely, tabulové křídly, měkké tužky, slabé fixy, prsty <p>Malba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní dovednosti v práci se štětcem a barvami - malba vodovými barvami a temperami - hra s barvou <p>Prostorové vytváření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání základních vlastností plastických materiálů <p>Seznamování dětí s ukázkami ilustrací dětských knih.</p> <p>Pěstování smyslů pro krásu.</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznávat jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ - manipulace s objekty - malba a kresba - tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace - vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních - prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole	<p>EMV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění, vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu ▪ uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovat je ▪ při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek ▪ zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních ▪ vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce ▪ slovně vyjádřit své postřehy a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kresba, malba, grafika, kombinované techniky, koláž, modelování, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru ▪ rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce ▪ výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci 	<p>OSV – komunikace, psychohygiena, kreativita</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>

5.3 Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové,časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní výchova se vyučuje v 1.-5.ročníku 3 hodiny týdně

v 6.-9. ročníku 5 hodin týdně.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky.Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pv na 1. stupni je rozdělena do 4 tematických okruhů :

1. Práce s drobným materiálem- papír, karton, textil, přírodniny, model. hmota
2. Práce montážní a demontážní – stavebnice, modely
3. Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, pozorování přírody
4. Příprava pokrmů

Pv na 2. stupni je rozdělena do 6 tematických okruhů:

1. Práce s různými materiály – papír, textil, keramická hlína atd.
2. Práce montážní a demontážní
3. Pěstitelské práce a chovatelství
4. Provoz a údržba domácnosti
5. Příprava pokrmů
6. Svět práce (8.-9. ročník) – profesní orientace

Organizace:

Výuka na 1. stupni probíhá v domovské třídě u velkých pracovních stolů, na 2. stupni většinou v keramické dílně. Škola má k dispozici keramickou pec a hrnčířský kruh. Pro výuku pěstitelských prací může škola částečně využívat školní zahradu (pěstování květin, bylin).Pro přípravu pokrmů využíváme malých školních kuchyněk, které jsou vybaveny nádobím. Kuchyně vedle ŠD je vybavena i plynovým vařičem a troubou. Při výuce žáci používají pracovní oděv.

Škola nemá k dispozici školní pozemek pro pěstování ovoce a zeleniny, ani dřevodílňu.

Zařazení průřezových temat:

OSV – seberegulace a sebeorganizace, spolupráce a soutěživost

VDO – principy demokracie

EMV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost
- vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu a předlohy - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky - pečovat o nenáročné rostliny v bytě - připravit jednoduchý pokrm - upravit stůl pro jednoduché stolování - chovat se vhodně při stolování	<p>Práce s drobným materiálem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu a jeho užití – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a užití - jednoduché pracovní postupy <p>Práce montážní a demontážní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice plošné, prostorové - práce s předlohou - montáž jednoduchých předmětů <p>Pěstitelské práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování rostlin – ze semen v místnosti - pěstování pokojových rostlin – podmínky pro pěstování <p>Příprava pokrmů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny – výběr - stolování – jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	<p>EMV – základní podmínky života</p> <p>VDO – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržovat pořádek na pracovním místě - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytnout první pomoc při drobném poranění - provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - znát funkci a užití jednoduchých pracovních	<p>Práce s drobným materiálem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu a jeho užití – přírodniny, papír, karton, textil - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - práce s modelovací hmotou, keramická hlína <p>Práce montážní a demontážní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice – prostorové, konstrukční, sestavování jednoduchých modelů <p>Pěstitelské práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin – půda a její zpracování - zásady bezpečné práce s rostlinami	<p>OSV – spolupráce a soutěživost</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<p>nástrojů a pomůcek</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle slovního návodu, předlohy - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin		
<ul style="list-style-type: none"> - ošetřovat podle daných zásad pokojové rostliny - provádět pěstitelská pozorování - znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění - uplatňovat zásady správné výživy - dodržovat pravidla správného stolování	<p>Příprava pokrmů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - potraviny – nákup a skladování - pravidla správného stolování - bezpečná obsluha spotřebičů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ▪ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ▪ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ▪ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu ▪ získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	<p>Práce s různými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s různým materiálem: papír, karton, přírodniny, keramická hlína, modelovací hmota, textil ▪ technologické postupy podle zpracovávaného materiálu ▪ základní dovednosti ručních prací <p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ materiály – vlastnosti, užití (dřevo, kov, plast) ▪ úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí ▪ řemesla a tradice	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace, spolupráce a soutěživost</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavit podle návodu daný model ▪ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ▪ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ▪ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ▪ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru ▪ provádět jednoduché operace platebního styku	<p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebnice – konstrukční, sestavování modelů, montáž a demontáž ▪ práce s návodem, předlohou, plánem, schématem <p>Práce pěstitelské a chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ▪ pokojové květiny ▪ léčivé rostliny a koření – pěstování, léčivé účinky, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie ▪ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu <p>Provoz a údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk, energie, voda a jejich úspora ▪ údržba v domácnosti – úklid, prostředky,	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti ▪ provádět drobnou domácí údržbu ▪ používat vhodné prostředky při práci v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ▪ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ▪ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu <p>8.-9.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech ▪ posoudit své možnosti v oblasti pracovní orientace ▪ využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	<p>postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost při styku s čistícími prostředky ▪ údržba oděvů a textilií ▪ elektrické spotřebiče – ovládání, funkce a užití, bezpečnost provozu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ▪ potraviny – skupiny potravin, sestavování jídelníčku ▪ příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, zásady zdravé výživy ▪ úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině <p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností ▪ volba profesní orientace – základní principy ▪ zaměstnání – způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání	
--	---	--

5.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Součástí vzdělávání je prevence rasistických a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Občanská výchova**.

Vzdělávací obor Dějepis poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání, že historie obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti.

Vzdělávací obor Občanská výchova se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje na 2.stupni:

- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje na 2.stupni:

- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Třídu tvoří zpravidla žáci různých ročníků, proto pracují individuálně s pomocí učitelky nebo asistentky.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – komunikace, mezilidské vztahy, psychohygienu, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika, spolupráce a soutěživost, rozvoj schopností poznávání, poznávací schopnosti
2. VDO – občanská společnost a škola, občan a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
3. EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
4. MKV – kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita
5. EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ochrana přírody a historické a kulturní památky
6. MV – fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žák využívá vhodné naučené metody
- pracuje s učebnicemi, učebními materiály
- vyhledává a třídí informace
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí

Kompetence komunikativní:

- žák vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje
- umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální:

- žák má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- spolupracuje ve skupině
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské:

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe nebezpečí rasizmu
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní:

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí ▪ podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty ▪ pochopit význam dějin jako sdělení minulosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ popsat život v době nejstarších civilizací ▪ znát souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	<p>Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historické prameny, doba předhistorická, doba historická, získávání informací o dějinách ▪ pravěk – život v pravěku, hmotná a duchovní kultura, náboženství <p>Nejstarší civilizace - starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ starověké civilizace – Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje), přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma, významné osobnosti, historické památky	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, spolupráce a soutěživost</p> <p>MKV – kulturní rozdíly</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vědět o prvních státních útvarech na našem území ▪ mít základní poznatky z období počátku českého státu ▪ znát úlohu a postavení církve ve středověké společnosti ▪ být seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské ▪ charakterizovat příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	<p>Středověk a křesťanství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ středověk – Slované, stěhování národů, Sámova říše, Velkomoravská říše, příchod Cyrila a Metoděje na Moravu, počátky českého státu, románská kultura ▪ rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků – změny ve středověké společnosti, rozvoj měst, život v době vlády Karla IV., rozvoj kultury a vzdělání, gotická a renesanční kultura ▪ husitství – příčiny, průběh, výsledky, významné osobnosti, doba vlády Jiřího z Poděbrad	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace</p> <p>MKV – etnický původ</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací ▪ znát rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap ▪ mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi ▪ poznat význačné osobnosti našich dějin	<p>Novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ počátek novověku – objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus, vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy ▪ České země za vlády Habsburků – doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura ▪ osvícenství – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj ▪ národní obrození – utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19.století	<p>OSV – poznávací schopnosti</p> <p>EMV – ochrana přírody a historických a kulturních památek</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ být seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1.světové války ▪ mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky ▪ znát průběh a důsledky 2.světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě ▪ chápat význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	<p>Nejnovější dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1.světová válka – vznik čs.státu, první prezident T.G.Masaryk, období 1.republiky, hospodářská krize a 30.léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident E. Beneš, Mnichovská zrada ▪ 2.světová válka – protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj, holocaust ▪ poválečný vývoj – období zápasu o demokracii, únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968, nové společenské poměry v Evropě, události 1989, vznik České republiky a vstup do EU	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – jsme Evropané</p> <p>MKV – kulturní rozdíly</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mít základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků ▪ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití ▪ formulovat své nejbližší plány ▪ uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ▪ rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ▪ být seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie ▪ kriticky přistupovat k projevům vandalismu ▪ tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti 	<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje, přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje ▪ rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život ▪ naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast, státní svátky ▪ mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společného chování, mezilidská komunikace, úcta k člověku, rovnoprávné postavení žen a mužů, rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin, problémy lidské nesnášenlivosti, mravní hodnoty jedince, člověk a svoboda, otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt 	<p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, psychohygienu</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mít základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti ▪ chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy ▪ znát symboly našeho státu ▪ znát základní práva a povinnosti občanů ▪ uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ▪ zvládat běžnou komunikaci s úřady 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní základy státu – Ústava a zákony ČR, prezident republiky, složky státní moci, jejich orgány a instituce, politické strany, státní občanství, státní symboly ▪ státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, volby do zastupitelských orgánů ▪ lidská práva – principy demokracie, základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo, poškozování lidských práv, týrané a zneužívané dítě, šikana, diskriminace, národnostní problematika ▪ člověk a právo – práva a povinnosti občana, právní řád, orgány právní ochrany, soudy, právní dokumenty občana, právní vztahy a závazky, pracovní právo, osobní vlastnictví, druhy a postihy protiprávního jednání, trestná činnost mládeže, styk s úřady 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanu v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MKV – etnický původ</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ▪ dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu ▪ rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ▪ uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany ▪ využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací ▪ mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<p>Péče o občana</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, příprava pro profesní uplatnění, systém celoživotního vzdělávání ▪ pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci, daně, nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti ▪ peníze a jejich funkce – podoby peněz, formy platby, hospodaření a rozpočet rodiny, měna v EU a ostatní cizí měny ▪ zdravotní a sociální péče – systém zdravotní péče, zdrav.a soc.pojištění, soc.zabezpečení, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající organizace (krizová centra) ▪ člověk a volný čas – kultura, sport, volnočasové aktivity, zájmové a sportovní organizace, význam kultury v životě člověka, kulturní zařízení, nevhodné využívání volného času, nebezpečí drog 	<p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah a vědět o výhodách spolupráce mezi státy ▪ vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování ▪ uvést příklady mezinárodního terorismu	<p><i>Mezinárodní vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropská integrace – členské státy EU, postavení ČR v rámci EU ▪ mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, významné mezinárodní organizace	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity</p>

5.5 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Na 2.stupni seznamuje žáky s možnostmi vyhledávání potřebných informací na internetu a se základními způsoby elektronické komunikace.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obor **Práce na PC**.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Práce na PC se vyučuje:

- v 4. – 5. ročníku – 1 hodinu týdně
- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Ve 3.ročníku je předmět Práce na PC zařazen do výuky v rámci disponibilní časové dotace.

Žáci jsou vyučováni individuálně v počítačové učebně.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – pravidla komunikace
2. EGS – vyhledávání informací o světě
3. MKV – komunikace s příslušníky jiných kultur
4. EMV – vztah člověka k prostředí
5. MV – kritický přístup k informacím, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žák je veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vyhledává a třídí informace, využívá nápovědu u jednotlivých programů, odbornou literaturu apod.

Kompetence k řešení problémů:

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí

Kompetence komunikativní:

- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- pro komunikaci na dálku se učí využívat vhodné technologie – e-mail

Kompetence sociální a personální:

- žák je veden ke kolegiální radě či pomoci, učí se rozdělit si a naplánovat práci
- žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské:

- žák je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat

Kompetence pracovní:

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá získané znalosti a zkušenosti, je veden k vyhledávání důležitých informací pro svůj další profesní růst

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce na PC

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat základní obsluhu počítače - umět zapnout a vypnout počítač - přihlásit se o odhlásit ze sítě - orientovat se na klávesnici, znát funkce nejdůležitějších kláves - s myší ovládat základní operace	<ul style="list-style-type: none"> - základní části počítače - popis počítače - základní uživatelská obsluha počítače - postup zapnutí a vypnutí počítače - práce s klávesnicí a myší - práce s výukovými a zábavnými programy podle pokynu - zásady bezpečnosti práce	<p>MV – kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů</p> <p>OSV – pravidla komunikace</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce na PC

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynu - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - ve Wordu napsat krátký text	<ul style="list-style-type: none"> - komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce - software počítače(textový editor, kreslicí programy) - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	<p>EGS – vyhledávání a komunikace informací o světě</p> <p>MKV – komunikace s lidmi z různých kultur</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce na PC

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládat základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívat vhodné aplikace ▪ zvládat práci s výukovými programy ▪ dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou ▪ vyhledat potřebné informace na internetu ▪ osvojit si základy elektronické komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru ▪ přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha ▪ práce s výukovými programy, hry ▪ seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu ▪ základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon	<p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MV – tvorba mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>EGS – vyhledávání informací o světě</p> <p>MKV – komunikace s příslušníky jiných kultur pomocí e-mailu</p>

5.6 MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace – žáci se seznamují postupně s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.
2. Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci se učí uvědomovat si jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Osvojují si převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času.
3. Geometrie v rovině a prostoru – žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.
4. Aplikační úlohy – žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života, učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a dalších pomůcek.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. – 3. ročníku – 4 hodiny týdně
- v 4. – 5. ročníku – 5 hodin týdně
- v 6. – 9. ročníku – 5 hodin týdně

Třídu tvoří zpravidla žáci různých ročníků, proto pracují individuálně s pomocí učitelky nebo asistentky. V hodinách využívají výukové programy na PC.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygieny, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
2. VDO – občanská společnost a škola, občanská společnost a stát
3. EGS – srovnávání států, počtu obyvatel, procentuelní zastoupení národností...
4. EMV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žák pracuje s učebnicemi a učebními materiály
- využívá vhodné naučené metody, strategie učení, pomocnou techniku
- dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- chápe obecně používané znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů:

- žáci provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učí se systematickosti, vytrvalosti, přesnosti

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- vyjadřuje své názory a umí vhodnou formou obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální:

- žáci jsou vedeni ke srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických úloh, ke kolegiální radě a pomoci

- učí se pracovat v týmu, přispívat ke kvalitě společné práce, podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupině

Kompetence občanské:

- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti a taktu
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- žáci se učí respektovat názory druhých

Kompetence pracovní:

- žák zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- žáci se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a používat číslice v oboru do 5 - sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 - porovnávat množství a vztvářet soubory prvků do 5 - znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 5 - zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 5 - sčítání a odčítání v oboru do 5 - zápis součtu a rozdílu - rozklad čísla - manipulační činnosti s konkrétními předměty - manipulace s drobnými mincemi do 5 - poznat čtverec, kruh, trojúhelník, obdelník	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a používat číslice v oboru do 10 - sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 10 - porovnávat množství a vytvářet soubory prvků v oboru do 10 - znát matematické pojmy $>$ $<$ a umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 10 - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 - zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi do 10 - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit - umět používat pravítko	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 10 - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání do 10 - úlohy na orientaci v prostoru - slovní úlohy s použitím platidel - přímé a křivé čáry - rýsování přímek podle pravítka	<p>OSV - psychohygienu</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a používat číslice v oboru do 20 - sčítat a odčítat s užitím názoru do 20 - porovnávat množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií do 20 - umět rozklad čísel v oboru do 20 - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi do 20 - rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 20 - zápis a rozklad čísla - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku - použití platidel - rýsování a označování úseček	<p>EMV – vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose - rozeznávat sudá a lichá čísla - sčítat a odčítat z paměti i písemně dvouciferná čísla - zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy - zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - umět používat kalkulaátor - určit čas s přesností na čtvrt hodiny - umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi - měřit a porovnávat délku úsečky - znázornit a narysovat trojúhelník a čtverec - poznat základní tělesa	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 100 - zápis a rozklad čísla - sčítání a odčítání násobků 10 - sčítání a odčítání dvouciferných čísel z paměti i písemně - pamětné zvládnutí násobkových řad - jednotky hmotnosti, délky a času - základní útvary v rovině – bod, úsečka, přímka, čtverec, trojúhelník	<p>VDO – občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000 - zaokrouhlovat čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - umět používat kalkulačtor - převádět jednotky času v běžných situacích - vyhledat a roztrždit jednoduchá data podle návodu - orientovat se a číst v jednoduché tabulce - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi - sestrojít rovnoběžky a kolmice - narýsovat obdelník a čtyřúhelník	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1000 - zápis a rozklad čísel - číselná osa - porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 1000 - násobení, dělení - jednotky délky, hmotnosti, času - základní útvary v rovině- obdelník, čtyřúhelník, kružnice - základní útvary v prostoru- kvádr, krychle, koule, válec - osová souměrnost	<p>VDO – občanská společnost a stát - sebekontrola, ohleduplnost, přesnost</p>

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 10000 ▪ orientovat se na číselné ose ▪ násobit a dělit 10, 100, 1000 ▪ písemně sčítat a odčítat ▪ řešit slovní úlohy ▪ provádět odhad výsledku ▪ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, času ▪ zvládat početní úkony s penězi ▪ umět zacházet s rýsovacími potřebami ▪ přenášet a porovnávat, graficky sčítat, odčítat, násobit úsečky ▪ rýsovat trojúhelník ze tří stran ▪ vyznačovat a rýsovat úhly ▪ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ celá čísla – obor přirozených čísel do 10 000, číselná osa, písemné sčítání, odčítání, rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad, násobení a dělení 10, 100, 1000 a jednociferným číslem ▪ jednotky – délky, hmotnosti, objemu, času ▪ rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, úhel, trojúhelník ▪ metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky ▪ konstrukční úlohy – osa úhlu a úsečky, osová souměrnost 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, spolupráce a soutěživost</p>

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1000000 ▪ orientovat se na číselné ose ▪ násobit a dělit 10, 100, 1000 ▪ písemně sčítat a odčítat ▪ písemně násobit max. trojčiferného čísla jednociferným a dvojciferným činitelem ▪ písemně dělit jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem ▪ řešit slovní úlohy ▪ provádět odhad výsledku, zkoušku ▪ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, objemu ▪ zvládat početní úkony s penězi ▪ umět zacházet s rýsovacími potřebami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa, písemné sčítání, odčítání, rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad, písemné násobení 1 a 2ciferným činitelem a písemné dělení ▪ jednotky – délky, hmotnosti, objemu, času ▪ rovinné útvary –úhel, trojúhelník, pravidelný šesti a osmiúhelník, lichoběžník ▪ praktické geometrické úlohy	<p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce ▪ rýsovat základní rovinné útvary ▪ vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku ▪ řešit úlohy z praktického života ▪ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh ▪ provádět početní výkony na kalkulátoru		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1000000 ▪ písemně dělit dvojciferným číslem ▪ pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) ▪ číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace ▪ řešit slovní úlohy s desetinnými čísly ▪ provádět odhad výsledku ▪ rýsovat rovnoběžník ▪ vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu ▪ vypočítat povrch krychle a kvádra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, dělení dvojciferným číslem ▪ zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití ▪ desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi ▪ rovinné útvary – rovnoběžník ▪ obsahy obrazců ▪ povrch krychle a kvádra ▪ praktické geometrické úlohy	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Vzdělávací oblast: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádět početní výkony s přirozenými a desetinnými čísly ▪ dělit desetinná čísla ▪ používat kalkulátor ▪ řešit jednoduché úlohy na procenta ▪ řešit jednoduché slovní úlohy z praxe ▪ vypočítat povrch a objem kvádra, krychle a válce ▪ hledat různá řešení předložených situací ▪ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	<ul style="list-style-type: none"> ▪ celá čísla ▪ desetinná čísla - dělení ▪ poměr – dělení v daném poměru, měřítko ▪ procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok ▪ povrch a objem těles ▪ praktické úlohy	<p>EGS – srovnávání rozlohy států, počtu obyvatel, procentuelní zastoupení národností...</p>

5.7 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura** a **Anglický jazyk**.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek, které se ve výuce vzájemně prolínají:

1. Komunikační a slohová výchova – vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Na 1.stupni má samostatnou část Psaní.
2. Jazyková výchova – zaměřuje se na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě.
3. Literární výchova – zaměřuje se na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného.

Vzdělávací obor Anglický jazyk seznamuje žáky se základy cizího jazyka.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. – 2. ročníku – 6 hodin týdně
- v 3. – 5. ročníku – 7 hodin týdně
- v 6. – 9. ročníku – 5 hodin týdně

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět na 2.stupni:

- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Třídu tvoří zpravidla 6 žáků různých ročníků. Žáci pracují na základě individuální péče učitelky či asistentky nebo samostatně pod jejich dohledem. Společná činnost žáků je možná v literární výchově a při relaxačních chvílích.

Pokud žák z důvodu svého tělesného postižení není schopen psát, využívá jako kompenzační pomůcku ke psaní počítač.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, poznávací schopnosti, spolupráce a soutěživost,
2. EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy), rodinné příběhy z cest, lidová slovesnost, zvyky, tradice národů Evropy a světa
3. MKV – lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnické skupiny a kultury
4. EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, lidová slovesnost a příroda
5. MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, tvorba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žák pracuje s učebnicemi a učebními materiály
- využívá vhodné naučené metody
- dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů:

- žák rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
- navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úkol a zdůvodňuje své závěry

- žáci si vzájemně radí a pomáhají

Kompetence komunikativní:

- žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- dokáže prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální:

- žák respektuje pravidla práce ve skupině, spolupracuje s ostatními při řešení problémů
- rozpoznává nevhodné chování, uvědomuje si jeho možné důsledky

Kompetence občanské:

- žák zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy

Kompetence pracovní:

- žák zvládá základní pracovní dovednosti, postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumět pokynům přiměřené složitosti - dbát na správnou výslovnost - psát písmena a číslice - zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním - dodržovat správné pořadí písmen - spojovat písmena a slabiky	<p>Čtení: analyticko – syntetické činnosti, čtení obrázků, slabik a slov, tvoření jednoduchých vět, vyvozování hlásek a písmen, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, sluchové rozlišení hlásek</p> <p>Psaní: rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, pohybové koordinace; Psaní písmen, se kterými se žáci seznamují ve čtení. Opis, přepis, diktát písmen, slabik, opis slov.</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávací schopnosti - komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova, Literární výchova)

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát polovinu písmen malé a velké abecedy - rozpoznat samohlásky a souhlásky - tvořit slabiky - rozlišit věty, slova, slabiky a hlásky - pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky - dokázat se koncentrovat na poslech pohádek - vzbuzení zájmu o poznávání knih	<ul style="list-style-type: none"> - členění slov na hlásky a slabiky - slova stejného a opačného významu - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek - správný slovní přízvuk - přednes říkanky a krátké básničky - poslech přečteného textu - základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na tempo řeči - převádět slova z mluvené podoby do psané polohy - psát písmena a číslice - dodržovat poměr výšky a velikost písma - dodržovat čitelnost psaného projevu	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyticko-syntetické činnosti - čtení slabik, slov, jednoduchých vět - tvoření jednoduchých vět - základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace - koncentrace při naslouchání (nácvik) <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohybové koordinace - psaní písmen, slabik, slov, číslic - opis psacího písma - přepis jednoduchého tištěného textu <p>Formy společenského styku: pozdrav, poděkování</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p> <p>sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci a harmonické mezilidské vztahy</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova, Literární výchova)

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát všechna písmena malé a velké abecedy tiskací i psací - rozlišit slabiky, hlásky, slova - dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů - pamatovat si a reprodukovat říkanky a básničky - výchova pozorného posluchače	<ul style="list-style-type: none"> - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - tvoření vět - členění slova na hlásky a slabiky - třídění slov - říkanky a krátké básničky - poslech předčítaného textu - literární druhy a žánry – pohádka, povídka	<p>MKV- kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní kulturní zakotvení spisovatelé, básníci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na tempo řeči a pravidelné dýchání - číst s porozuměním jednoduché texty - dodržovat sklon a správné tvary písmen - dodržovat úplnost slov - zvládat opis a přepis krátkých vět	<p>Čtení :</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubení a ukončení výcviku čtení - správné čtení předložky se slovem - zřetelné čtení jednoduchých vět s porozuměním <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování, popis <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika psaní – automatizace psacího pohybu - vzdálenost mezi písmeny a slovy - opis psacího písma - přepis tištěného textu <p>Formy společenského styku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosba, omluva	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova, Literární výchova)

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky - psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech - reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací - vyprávět neznámější pohádky, krátké příběhy - dramatizovat	<p>Hláskosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samohlásky a souhlásky psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách <p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení slabik se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, di-ti-ni, dy-ty-ny <p>Věta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoření vět - přednes básničky, říkadla - řešit jednoduché hádanky - rozlišit hlavní postavu a její vlastnosti - hlavní myšlenku	<p>MV- kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořit otázky a odpovídat na ně - v mluveném projevu volit správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popsat jednoduché předměty, činnosti a děje - opisovat a přepisovat jednoduché texty	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné čtení – výslovnost, přirozená intonace - užívání správného slovního přízvuku - tiché čtení - čtení krátkých textů s porozuměním <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukace a reedukace řeči - rozvíjení fonetického sluchu <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpřesnění tvarů písmen a číslic - plynulé psaní slov - správný poměr výšky písmen <p>Formy společenského styku:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vzkaz, blahopřání	<p>MV- kritické čtení-vliv médií ve společnosti</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá- poznávání evropských kultur</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova, Literární výchova)

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovat samohlásky a souhlásky - rozlišovat tvrdé a měkké souhlásky - ovládat pravopis měkkých a tvrdých slabik - dodržovat pořádek slov ve větě - poznat a určovat druhy vět - číst krátké texty s porozuměním a dokázat je reprodukovat podle jednoduché osnovy - ovládat tiché čtení - rozlišovat prózu a verše - drammatizovat jednoduchý příběh	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova stejného a opačného významu - třídění slov - význam slova - pořádek slov ve větě <p>Věta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět - tvoření vět <p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost souhlásek a sohláskových skupin - čtení pohádek, poznávání hlavních postav - reprodukce a drammatizace podle dané osnovy - orientace ve čteném textu - pověst, bajka	<p>MKV – lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích - mít vytvořenu odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - napsat správně a přehledně jednoduchá sdělení - dbát na úpravný a čitelný písemný projev - dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy - ovládat psaní hůlkového písma	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve čteném textu - tiché čtení <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé psaní slov - úprava, vzdálenost mezi písmeny a slovy <p>Formy společenského styku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa, dopis	<p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Jazyková výchova, Literární výchova)

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat obojetné souhlásky - správně vyslovovat a psát slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - řadit slova podle abecedy - správně vyslovovat a psát znělé a neznělé souhlásky - poznat podstatná jména a slovesa - orientovat se ve čteném textu - určit v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišit pohádkové prostředí od reálného - vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek	<p>Abeceda – abecední řazení</p> <p>Hláskosloví- výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova</p> <p>Tvarosloví –druhy slov – podstatná jména, slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení delších textů s porozuměním - určování vlastností postav - rozlišení místa, času a děje - hlavní myšlenka	<p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- reklama</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozeznat základní literární druhy a žánry ▪ orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku ▪ dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury ▪ umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ▪ získat pozitivní vztah k literatuře	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce s textem – hlavní myšlenka krátkého díla, charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu ▪ Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného textu, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou ▪ literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež (autoři české a světové literatury)	<p>OSV – poznávací schopnosti, komunikace, kreativita</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>EGS – lidová slovesnost, zvyky, tradice národů Evropy</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat v běžných situacích • ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa) • číst plynule s porozuměním • umět reprodukovat text	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním • Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, otázky a odpovědi • Písemný projev – osobní komunikace, dopis, blahopřání, adresa	<p>OSV – komunikace</p> <p>EGS – rodinné příběhy z cest</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis • znát osobní zájmena a časovat slovesa • poznat a určit slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky) • určit číslo a rod podstatných jmen • rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravopis po obojetných souhláskách <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podstatná jména – rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu ▪ Slovesa – osoba, číslo, čas, časování v přítomném čase ▪ Osobní zájmena – pomoc při časování sloves ▪ Vyjmenovaná slova a slova příbuzná <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Věta jednoduchá a souvětí	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk • písemně odpovědět na otázky • ovládat formy společenského styku: telefonický rozhovor, vyplňování tiskopisů (poštovní poukázka, podací lístek) • orientovat se v Pravidlech českého pravopisu • číst plynule s porozuměním • umět reprodukovat text	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním, čtení uměleckých a naukových textů (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky) • Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, otázky a odpovědi, osobní komunikace, telef.rozhovor • Písemný projev – osobní komunikace, korespondence, tiskopisy	<p>OSV – komunikace, spolupráce a soutěživost</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EMV – lidová slovesnost a příroda</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis a pravopis příbuzných slov • zvládat pravopis slov s předponami a předložkami • skloňovat podstatná jména, znát jejich vzory • časovat slovesa v oznamovacím způsobu všech časů • seznámit se se základními větnými členy (podmět a přísudek) • nácvik správného psaní koncovek přičestí minulého (shoda přísudku s podmětem)	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoření slov, slovní základ, předpona, přípona ▪ Pravopis po obojetných souhláskách <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pádové otázky, vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen ▪ Časování sloves <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní větné členy, shoda přísudku s podmětem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat v běžných situacích • vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma • popsat krajinu, osobu, pracovní postup • sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy • vyplnit dotazník • číst plynule s porozuměním • umět reprodukovat text	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – upevňování správného, plynulého čtení s porozuměním, beletrie, noviny, časopisy • Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, otázky a odpovědi, osobní komunikace, reprodukce textu • Písemný projev – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika	<p>OSV – komunikace, kreativita</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MKV – etnické skupiny a kultury</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokončit výcvik pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova • upevňovat si pravopis koncovek podstatných jmen • seznámit se se základními a řadovými číslovkami • seznámit se s přídavnými jmény tvrdými a měkkými • zvládat pravopis přičestí minulého při shodě s několikanásobným podmětem	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravopis po obojetných souhláskách ▪ Pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvary podstatných jmen, pravopis koncovek podle vzoru ▪ Číslovky řadové a základní ▪ Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravopis koncovek přičestí minulého	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat v běžných situacích • prohlubovat a upevňovat učivo z nižších ročníků • rozšiřovat formy společenského styku (objednání jídla v restauraci, krátký projev, beseda) • číst plynule s porozuměním • umět reprodukovat text	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním • Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, otázky a odpovědi, osobní komunikace, reprodukce textu • Písemný projev – osobní komunikace, písemná komunikace s úřady	<p>OSV – komunikace</p> <p>MV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy)</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znát pravopis koncovek podstatných jmen • seznámit se s přehledem slovních druhů • rozlišovat tvrdá a měkká přídavná jména • zvládat pravopis přičestí minulého ve větách s podmětem děti, my, všichni • rozlišit jednotlivé věty v jednoduchých souvětích s nejběžnějšími spojkami	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravopis po obojetných souhláskách <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní druhy ▪ Pravopis koncovek podstatných jmen ▪ Tvrdá a měkká přídavná jména ▪ Shoda přídavného jména s podstatným jménem <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Věta jednoduchá a souvětí ▪ Pravopis koncovek přičestí minulého	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ být seznámen s anglickým jazykem ve zvukové podobě ▪ osvojit si základní výslovnostní návyky ▪ zvládat základní číslovky 0 – 20 ▪ rozumět obecně známým slovům a frázím ▪ zvládnou pozdravy, přání, poděkování ▪ zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, omluva, představování, přivítání a rozloučení ▪ čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ základní jednoduché fráze ▪ tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo a pití	<p><i>EGS – Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>MKV - multikulturalita</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ být seznámen s anglickým jazykem ve zvukové podobě ▪ osvojit si základní výslovnostní návyky ▪ zvládat základní číslovky ▪ rozumět obecně známým slovům a frázím ▪ zvládnou pozdravy, přání, poděkování ▪ zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, omluva, představování, přivítání a rozloučení, žádost ▪ čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ základní jednoduché fráze ▪ tematické okruhy – počasí, oblékání, nákupy ▪ základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase	<p><i>EGS – objevujeme Evropu a svět</i></p> <p>MKV – kulturní rozdíly</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojit si základní výslovnostní návyky ▪ ovládat fonetickou podobu abecedy ▪ rozumět obecně známým slovům a frázím ▪ zvládnou pozdravy, přání, poděkování ▪ zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ vytvořit jednoduché otázky, zápor a odpovědi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, omluva, představování, přivítání a rozloučení, souhlasy, nesouhlasy ▪ čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ základní jednoduché fráze ▪ tematické okruhy – město, příroda, kalendář ▪ základní gramatické struktury – tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky	<p><i>EGS – Evropa a svět nás zajímá</i></p> <p>MKV - multikulturalita</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumět obecně známým slovům a frázím ▪ zvládnou pozdravy, přání, poděkování ▪ zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ vytvořit jednoduché otázky a odpovědi ▪ vést jednoduchý rozhovor ▪ orientovat se ve slovníku anglického jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, omluva, představování, přivítání a rozloučení ▪ čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů ▪ základní jednoduché fráze ▪ tematické okruhy – sport, zdraví a nemoc, opakování probraných okruhů ▪ základní gram.struktury – věta jednoduchá, otázka, odpověď ▪ práce se slovníkem	<p><i>EGS – objevujeme Evropu a svět</i></p> <p>MV – tvorba mediálních sdělení</p>

5.8 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*, která přibližuje přírodovědné učivo na 1.stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory **Fyzika, Chemie, Přírodopis** a **Zeměpis**, které svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Vzdělávací oblast umožňuje žákům poznávat přírodní a socioekonomické podmínky nejen v nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě a ve světě. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje na 2.stupni:

- v 7. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje na 2.stupni:

- v 8. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje na 2.stupni:

- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje na 2.stupni:

- v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně

Třídu tvoří zpravidla žáci různých ročníků, proto pracují individuálně s pomocí učitelky nebo asistentky.

Zařazení průřezových témat:

1. OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, komunikace, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, spolupráce a soutěživost
2. EGS – objevujeme Evropu a svět, životní prostředí a Evropa, Evropa a svět nás zajímá, evropské krajiny
3. MKV – kulturní rozdíly, princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ, multikulturalita
4. EMV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žák je veden k vyhledávání, třídění a propojování informací
- používá základní pojmy
- je veden k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- žák rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem, dokáže problém popsat, svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí

Kompetence komunikativní:

- žák vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- naslouchá promluvám jiných lidí, rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům a obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální:

- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- posiluje sociální chování a sebeovládání

Kompetence občanské:

- žák dodržuje pravidla slušného chování, respektuje názory druhých
- žák je veden k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí
- žák je veden k šetrnému využívání elektrické energie

Kompetence pracovní:

- žák dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce, ochrany zdraví a životního prostředí a uplatňuje je při pracovních činnostech
- pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii ▪ získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit co mu prospívá a škodí <ul style="list-style-type: none"> ▪ určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky ▪ geografická kartografie a topografie – druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – kulturní rozdíly</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost ▪ uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva ▪ vymezit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy ▪ charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ▪ vyhledat na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě ▪ regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasnit důsledky pohybů Země ▪ vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost ▪ vědět o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu ▪ umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ▪ znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek ▪ uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismy, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma ▪ krajinná sféra – přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy ▪ systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin ▪ vztah příroda a společnost – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	<p>EMV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – spolupráce a soutěživost</p> <p>EGS – životní prostředí a Evropa</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány ▪ rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů ▪ charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a států	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ světadíly, oceány, makroregiony světa – státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy, oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní ▪ regionální společenské a politické útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města ▪ regiony – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel ▪ vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace ▪ uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obyvatelstvo světa – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství ▪ globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hosp.poměry současného světa ▪ světové hospodářství – odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje ▪ státy světa – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států <p>Terénní geografické praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom 	<p>MKV – kulturní rozdíly, etnický původ, multikulturalita</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích ▪ orientovat se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života ▪ rozpoznat rozdíl mezi jednobun.a mnohobuněčnými organismy ▪ znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů ▪ poznat význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka ▪ vědět o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka ▪ rozpoznat naše nejznámější jedlé a jedovaté houby ▪ poznat lišejníky 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života ▪ základní složení a struktura živých soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy ▪ význam a zásady třídění organismů ▪ dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos děd.informací, vliv na vývoj organismů ▪ viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití <p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ houby bez plodnic – základní charakteristika, vliv na člověka a ostatní živé organismy ▪ houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami ▪ lišejníky – výskyt a význam 	<p>OSV – komunikace, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EMV – základní podmínky života</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin ▪ vědět o základních rostlinných fyziologických procesech a jejich využití ▪ rozlišit zákl. skupiny rostlin a znát jejich zástupce ▪ popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ▪ znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin , principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování ▪ systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin, jejich vývoj ▪ význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin, chráněné, léčivé a jedovaté rostliny	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EGS – evropské krajiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů ▪ rozlišit jednotlivé skupiny živočichů, znát hlavní zástupce ▪ objasnit způsob života živočichů v přírodě a jejich přizpůsobení prostředí ▪ uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba a funkce částí těla – živoč.buňka, tkáň, orgány, org.soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování ▪ vývoj, vývin a systém živočichů – prvoci, bezobratlí, obratlovci ▪ rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva, hospodářsky významné druhy, ohrožené druhy ▪ projevy chování živočichů	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popsat vznik a vývin jedince ▪ charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka ▪ popsat stavbu orgánů a org.soustav lidského těla a jejich funkce ▪ rozlišovat příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich prevence a léčby ▪ znát zásady poskytování první pomoci při poranění	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ názory na vznik člověka a jeho vývoj ▪ stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí), vývin jedince, hlavní období lidského života ▪ nemoci, úrazy a prevence – příznaky, zásady poskytování první pomoci, závažná poranění a život ohrožující stavy	<p><i>OSV – mezilidské vztahy</i></p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popsat jednotlivé vrstvy Země ▪ poznat podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny ▪ rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ▪ rozeznat některé druhy půd ▪ vědět o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	<p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Země – vznik a stavba Země ▪ vnější a vnitřní geologické děje – příčiny a důsledky ▪ nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců ▪ půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, devastace, rekultivace ▪ vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí ▪ podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>EMV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ rozlišit populace, společenstva, ekosystémy a objasnit základní princip některého ekosystému ▪ vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v ekosystémech ▪ popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky ▪ poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	<p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organismy a prostředí – vztahy mezi nimi, vztahy mezi organismy, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ▪ ochrana přírody a živ.prostředí – globální problémy, chráněná území	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu ▪ znát vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů ▪ rozeznat, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla ▪ předvídat změnu pohybu těles při působení síly ▪ aplikovat poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů	<p>Pohyb těles. Síly.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohyby těles – pohyb a klid těles ▪ gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gr.silou a hmotností tělesa ▪ tlaková síla a tlak ▪ třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi ▪ působení sil stejných a opačných směrů na těleso ▪ práce a výkon – jednoduché stroje a jejich užití v praxi, tepelné motory	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívat poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů ▪ rozpoznat zdroje zvuku, jeho šíření a odraz ▪ posoudit vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	<p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pascalův zákon – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi ▪ hydrostatický a atmosférický tlak ▪ Archimédův zákon – vztlková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách <p>Zvukové děje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti zvuku – vznik a zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, odraz zvuku na překážce, ozvěna, hudební nástroje, škodlivost nadměrného hluku	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavit podle schématu elektrický obvod ▪ rozlišit stejnosměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí ▪ znát zdroje elektrického proudu ▪ rozlišit vodiče od izolantů na základě jejich vlastností ▪ znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními ▪ znát druhy magnetů a jejich praktické využití ▪ rozpoznat zda těleso je či není zdrojem světla ▪ znát způsob šíření světla v prostředí ▪ rozlišit spojnou čočku od rozptylky a znát jejich využití	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický obvod – zdroje napětí, spotřebiče ▪ elektrické a magnetické pole – elektrická a mag.síla, el.náboj, vodiče a izolanty, tepelné účinky el. proudu, el.odpor, stejnosměrný elektromotor, transformátor, dodržování pravidel bezpečné práce s el.přístroji a zařízeními ▪ vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla v různých prostředích, odraz světla, druhy a využití zrcadel, čočky a jejich využití, praktické využití optických přístrojů	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znát vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) ▪ rozpoznat vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití ▪ rozeznat teplo přijaté či odevzdané tělesem ▪ pojmenovat výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ▪ znát planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci ▪ osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru ▪ objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země ▪ rozlišit hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>Energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formy energie – druhy energie, elektrická energie a výkon, výroba a přenos el.energie, jaderná energie (reaktor, elektrárna), ochrana lidí před radioaktivním zářením ▪ přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, teplota varu kapaliny ▪ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie <p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze ▪ hvězdy a planety - rozdíly 	<p>EMV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišit společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ rozpoznat přeměny skupenství látek ▪ pracovat bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznat směsi a chemické látky ▪ rozeznat druhy roztoků a jejich využití v běžném životě ▪ rozlišit různé druhy vody a uvést příklady jejich použití	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost ▪ nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií ▪ zásady bezpečné práce – ve školní pracovně i v běžném životě <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ směsi – roztoky a jejich koncentrace, nasycený a nenasycený roztok, vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)	<p>EMV – ekosystémy, základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvést zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém okolí ▪ znát nejobvyklejší chemické prvky a jejich značky ▪ rozpoznat vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda – v přírodě, pitná, užitková, odpadní vody, čistota vody ▪ vzduch – složení, čistota ovzduší, smog, teplotní inverze <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro ▪ prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití některých prvků	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popsat vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, jejich vliv na životní prostředí ▪ poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem ▪ zhodnotit užívání paliv jako zdrojů energie ▪ znát příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	<p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oxidy – vlastnosti a použití ▪ kyseliny a hydroxidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů ▪ soli – vlastnosti a použití <p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, příklady využití ▪ přírodní látky – zdroje, vlastnosti, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy, vliv na zdraví člověka	<p>EMV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vědět o využívání prvotních a druhotných surovin ▪ znát zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami ▪ zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemický průmysl v ČR – výrobky, recyklace surovin ▪ průmyslová hnojiva – užití a hledisko ochrany životního prostředí ▪ stavební pojiva – cement, vápno, sádra, užití v praxi, bezpečnost při práci ▪ plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace ▪ hořlaviny – zásady zacházení, první pomoc ▪ léčiva a návykové látky	
---	--	--

5.9 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prvouka se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně. Vyučovací předmět **Vlastivěda a Přírodověda** se vyučuje ve čtvrtém a pátém ročníku tři hodiny týdně.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifík místa kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.

Obsahové vymezení:

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností
2. Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase
4. Rozmanitost přírody – poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
5. Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci

Organizace: Žáci jsou vyučováni ve třídě individuálně, pouze některá společná témata jsou vyučována skupinově.

Zařazení průřezových temat:

VDO – občanská společnost a škola

EGS – Evropa a svět nás zajímá

MKV- kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ

EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

- základní podmínky života

MV – fungování a vliv médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému vystupování a jednání
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskuzi

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy - znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - rozlišovat blízké příbuzenské vztahy - zvládnout jednoduchou orientaci v čase - znát rozvržení svých denních činností - poznávat různé lidské činnosti - popsat a porovnat proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat nejběžnější druhy domácích zvířat - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - uplatňovat základní zásady chování v přírodě - uplatňovat hygienické návyky - pojmenovat hlavní části lidského těla	<p>Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy a život ve škole a jejím okolí - základy dopravní výchovy - orientace v obci - adresa bydliště <p>Lidé kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - role členů rodiny - život a funkce rodiny - mezilidské vztahy <p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období, den, týden - tradiční lidové svátky <p>Rozmanitost přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky ročních období, péče o zvířata a ptáky - sezónní práce na zahradě a na poli - ochrana přírody, chování v přírodě <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla - denní režim, zdravá strava a pitný režim	<p>MV –fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout orientaci v okolí školy - popsat cestu do školy -znát role rodinných příslušníků - mít osvojené základy společenského chování - projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků - zvládnout jednoduchou orientaci v čase - znát rozvržení svých denních činností - poznávat různé lidské činnosti - popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat nejběžnější druhy volně žijících zvířat - uplatňovat základní zásady chování v přírodě - zvládat sebeobsluhu - dodržovat zásady bezpečného chování - dokázat sdělit své zdravotní potíže	<p>Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole a jejím okolí - základy dopravní výchovy - tradice a zvyky <p>Lidé kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - život a funkce rodiny - základní pravidla společenského chování <p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období, den, týden - tradiční lidové svátky <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda v ročních obdobích - rostliny, houby, živočichové –projevy, průběh a způsob života <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - rozdíly mezi mužem a ženou - péče o zdraví, zdravá výživa - význam aktivního pohybu	<p>MKV – lidské vztahy</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat cestu do školy - znát nejvýznamnější místa v okolí - pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti - vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi - poznat kolik je hodin - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce - zvládnout ošetření drobných poraněň	<p>Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy a život ve škole - základy dopravní výchovy - orientace v obci - místní pověsti <p>Lidé kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina a společnost, příbuzenské vztahy - zájmové organizace a spolky - situace hromadného ohrožení – chování při požáru <p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - měsíce, rok, kalendář - tradiční lidové svátky, státní svátky <p>Rozmanitost přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda v ročních obdobích - rostliny, houby, živočichové- životní podmínky - ochrana přírody- chování k přírodě	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - péče o životní prostředí <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - osobní hygiena - běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, předcházení úrazům - - bezpečné chování v silničním provozu	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat střídání ročních období - uvést zástupce rostlinné a živočišné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní podmínky - zvládat péči o pokojové rostliny - znát způsob péče o drobná domácí zvířata - uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí - rozlišit jednotlivé etapy lidského života - uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví - poskytnout první pomoc při drbných úrazech a přivolat lékařskou pomoc	<p>Rozmanitost přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda v ročních obdobích - rostliny, houby, živočichové – výživa, stavba těla u vybraných druhů, chráněné a ohrožené druhy, význam v přírodě a pro člověka - třídění odpadů a jejich likvidace - živelné pohromy a ekologické katastrofy <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - péče o zdraví, základní péče o nemocného, drobné úrazy a poranění - nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání - krizové situace a formy násilí - ochrana člověka za mimořádných událostí	<p>EMV – vztah člověka k prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat propojení živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí - popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - provést jednoduchý pokus podle návodu - pojmenovat a popsat orgánové soustavy - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro cyklisty - mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<p>Rozmanitost přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní rozdělení látek a jejich vlastnosti - porovnávání látek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a význam - ochrana vodních toků, ochrana ovzduší - půda – působení přírodních vlivů, význam půdy <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu - lidské tělo- hlavní orgány - orgánové soustavy a jejich funkce - péče o zdraví- předcházení úrazům, 1.pomoc - nebezpečí gamblerství - obrana proti agresivním jedincům, služby odborné pomoci - ochrana člověka za mimořádných událostí	<p>EMV- základní podmínky života</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat polohu svého bydliště na mapě - začlenit svou obec do příslušného kraje - sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest - znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti - dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - znát významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji	<p>Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapa místní krajiny, orientace v obci podle plánu - poloha obce v krajině, minulost a současnost obce, význačná místa, části obce (města) - charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body <p>Lidé kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina a společnost – jednání v obchodě, na poště, u lékaře - základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích	<p>MKV – etnický původ, rovnocennost všech etn. skupin a kultur</p>

	<p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase - naše země v dávných dobách- způsob života v pravěku - současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, minulost kraje, významné historické objekty v regionu a ČR	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě České republiky - určit světové strany - mít základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě - poznat státní symboly - znát základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech - vědět o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	<p>Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika - orientace na mapě ČR, hranice státu - povrch a podnebí, města, regiony, obyvatelstvo <p>Lidé kolem nás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina a společnost – práva a povinnosti v rodině , zájmové organizace a spolky - právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy, základní práva dítěte - protiprávní jednání a jeho postih - osobní bezpečí - služby odborné pomoci - chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení, chování při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla	<p>MKV- kulturní rozdíly, respektování etnik</p>

	<p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše země v dávných dobách- příchod Čechů, počátky českého státu - život ve středověku - současnost a minulost v našem životě - regionální pověsti, státní svátky a významné dny	
--	---	--

5.10 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti a pohybové dovednosti. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. Vede žáky k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

Obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví**:

- preventivní ochrana zdraví
- zdravý způsob života
- péče o své zdraví, jeho zlepšení a posílení
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem škola nabízí **Zdravotní tělesnou výchovu**, jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků.

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. až 9. ročníku 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky a sportovních her, kondiční formy cvičení
3. Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, pravidla

Organizace:

TV probíhá ve třídě, v jarních a podzimních měsících na školní zahradě. Škola nemá vlastní tělocvičnu, ani vlastní hřiště.

ZTV probíhá v rehabilitační místnosti pod vedením zkušené rehabilitační pracovnice.

K relaxaci využíváme další místnosti – snoezelen. Zde probíhají individuální relaxační masáže nebo i skupinová relaxace.

Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. V úvodu hodiny je nástup, rozcvička, potom hlavní část hodiny. Ke konci dochází ke zklidnění – relaxaci.

Zařazení průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy

- psychohygienu, komunikace, kreativita

VDO – občanská společnost a škola

EGS – objevujeme Evropu a svět

MKV – lidské vztahy, multikulturalita

EMV – vztah člověka k prostředí

MV – vliv médií na každodenní život

- fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- žák poznává vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují i zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play
- zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.- 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	<p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví- pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry - zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, průpravná,koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena při Tv – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin - motivační, tvořivé a napodobivé hry - základy gymnastiky- průpravná cvičení - rytmická a kondiční cvičení – sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky	<p>VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost</p> <p>EMV – Vztah člověka k prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her- základní manipulace s míčem - pobyt v přírodě – chůze v terénu, hry na sněhu <p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace při Tv - komunikace v Tv- základní tělocvičná terminologie, smluvené povely a signály	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. -5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu - zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play - zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	<p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - zdravotně zaměřená cvičení - bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s různým zaměřením - průpravná cvičení - rytmická a kondiční cvičení	<p>MV- vliv médií na každodenní život</p> <p>MKV – lidské vztahy, význam kvality mezilidských vztahů</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - základy atletiky- běhy, hod míčkem - základy sportovních her- hry se zjednodušenými pravidly - pobyt v přírodě- chůze v terénu, hry na sněhu - další pohybové činnosti – boccia <p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování- fair play,olympijské ideály - informace o pohybových činnostech	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností, zdokonalování základních lokomocí ▪ připravit se na pohybovou činnost ▪ využívat základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy ▪ odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím ▪ vhodně reagovat na informace o znečištění ovzduší a k tomu přizpůsobit pohybové aktivity ▪ znát základní zásady poskytování první pomoci a zvládat zajištění odsunu raněného ▪ uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu 	<p><i>Činnosti ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport ▪ rozvoj silových a koordinačních schopností ▪ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení ▪ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – hygiena, vhodné oblečení a obutí, improvizované ošetření a odsun raněného <p><i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry – motivační, tvořivé, napodobivé hry, s využitím náčiní i bez náčiní 	<p>OSV – komunikace, mezilidské vztahy, poznávací schopnosti</p> <p>MKV – lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ▪ posoudit provedení osvojované pohybové činnosti ▪ užívat osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence ▪ naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí (s ohledem na podmínky školy) ▪ rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky ▪ základy sportovních her – průpravné hry, základní manipulace s míčem, hry se zjednodušenými pravidly ▪ pobyt v zimní přírodě – hry na sněhu, základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na bobech <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace v TV – odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky ▪ organizace prostoru a pohybových činností ▪ historie a současnost sportu – významné sportovní soutěže a sportovci	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji ▪ rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, soutěží ▪ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky a členy rodiny ▪ uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ▪ preferovat pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy ▪ respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví ▪ dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy a zdravého stravování	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ▪ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny ▪ sexuální dospívání a reprodukční zdraví – prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých ▪ základy péče o dítě	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>EMV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, druhy výživy, poruchy příjmu potravy ▪ tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví ▪ režim dne ▪ ochrana před chorobami, chronickým onemocněním, úrazy – prevence, první pomoc při úrazu	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patolog.jevy ▪ zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ▪ uvědomovat si rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ▪ vědět o centrech odborné pomoci a vyhledat a použít jejich telefonní čísla ▪ chovat se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresu a posilování duševní odolnosti ▪ civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče ▪ auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patolog.hráčství, náb.sekty ▪ skryté formy násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana, jiné projevy násilí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti ▪ bezpečné chování – komunikace s neznámými lidmi, pohyb v rizik.prostředí, konfliktní a krizové situace 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy a komunikace, morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MKV - multikulturalita</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ reklamní vlivy a působení médií ▪ živelní pohromy, terorismus – ochrana člověka <p><i>Podpora zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora zdraví a její formy – prevence <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému i k druhým lidem ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, zvládnání problémových situací ▪ psychohygienu – soc.dovednosti pro zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech ▪ mezilidské vztahy a komunikace ▪ morální rozvoj – rozvíjení rozhodovacích dovedností, pomáhající a prosociální chování, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Ročník: 1. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - zaujímat správné základní cvičební polohy - zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - zařazovat pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládat základní techniku speciálních cvičení - uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost - zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - vyhýbat se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správného držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení - nevhodná cvičení a činnosti <p>Speciální cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - relaxační cvičení – celková a lokální - dechová cvičení – správný dechový stereotyp <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena

Příloha č. 1

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Obecné zásady hodnocení:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při klasifikaci a hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň postižení žáka, jeho zdravotní stav, individuální a věkové zvláštnosti a přihlíží ke kvalitě jeho výchovného prostředí
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech apod.), ke každému žákovi přistupuje individuálně, nikdy žáky nesrovnává
- podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním výkonů žáka (písemné práce, ústní zkoušení, praktické a pohybové zkoušky, samostatné aktivity, připravenost na vyučování, domácí úkoly, úprava sešitů...)
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- při hodnocení používá učitel pět klasifikačních stupňů, klasifikace může být doplněna slovním hodnocením
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- žáka nelze klasifikovat stupněm 5 (nedostatečný) za to, že např. nenosí pomůcky, nenapíše domácí úkol apod.
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (léčebné pobyty, lázeňské léčení apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje
- případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě

- zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel na pravidelných třídních schůzkách, v případě mimořádného zhoršení prospěchu, či chování žáka bezprostředně
- třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických a speciálně pedagogických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů

Sebehodnocení žáků:

- sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků
- cílem sebehodnocení je postupné přebírání zodpovědnosti žáka za vlastní učení a práci, schopnost stanovit si osobní cíle, více přemýšlet o svých možnostech splnění zadaných úkolů
- větší zainteresování na svém učení motivuje žáky k dosažení lepších výsledků
- sebehodnocení žáků je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků a jejich mentální úrovni
- vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl objektivně hodnotit sebe a svoji práci
- žák dle svých možností hodnotí výsledky své práce ústně v hodině, hodnotí konkrétní výsledek, svoje zlepšení nebo zhoršení oproti uplynulému období, svoji snahu a zájem o práci v daném předmětu
- sebehodnocení žáka nemá nahradit klasické hodnocení, ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka

Způsoby hodnocení žáka

Pro celkové hodnocení používáme:

- klasifikaci
- klasifikaci doplněnou slovním hodnocením
- slovní hodnocení

Klasifikaci doplněnou slovním hodnocením a slovní hodnocení se používá na doporučení poradenského zařízení na návrh třídního učitele a na žádost zákonných zástupců.

Slovní hodnocení je převedeno do klasifikace, zapsáno do třídního výkazu a kopie vysvědčení je založena do katalogového listu žáka.

Chování žáka se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, prezentaci školy na veřejnosti. Hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími a v případě sníženého stupně z chování po projednání na pedagogické radě. Sníženým stupňům z chování by měla předcházet jiná výchovná opatření (napomenutí a důtky).

Stupeň 1 (velmi dobré) – žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu, projevuje dobrý vztah k učitelům i spolužákům

Stupeň 2 (uspokojivé) – žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti, žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit

Stupeň 3 (neuspokojivé) – žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu a takových provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob, žák záměrně narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, nemá snahu své chyby napravit

Výchovná opatření

- pochvala třídního učitele (TU může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu TU za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.)
- pochvala ředitele školy (ŘŠ může žákovi udělit po projednání na pedagogické radě pochvalu ŘŠ za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci.)

Třídní učitel oznámí udělení pochvaly žákovi a jeho zákonným zástupcům (zápisem do žákovské knížky), zapíše ji do katalogového listu žáka a zaznamená ji na vysvědčení v pololetí, v němž byla udělena.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle jejich závažnosti žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele (opakované, méně závažné porušení školního řádu, např. zapomínání, vyrušování, lhaní)

- důtku třídního učitele (např. nevhodné chování k učiteli, k ostatním dospělým osobám, ke spolužákům, pokračující drobnější přestupky i po udělení napomenutí, narušování činnosti třídy, 1 - 5 neomluvených hodin)
- důtku ředitele školy (opakované porušování školního řádu, záměrné narušování výuky a činnosti třídy, hrubé a vulgární vyjadřování, ohrožování zdraví žáků, způsobení úrazu nedbalostí, záměrné ničení pomůcek, majetku školy, 6 – 10 neomluvených hodin)

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení napomenutí nebo důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání na pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují žákovi před kolektivem třídy nebo školy. Třídní učitel oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka (poštou, osobním převzetím), zákonní zástupci kárné opatření podepíše a vrátí zpět škole. Na vysvědčení se uložení kázeňských opatření neuvádí, třídní učitel je ale zaznamená do katalogového listu žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení **stupni prospěchu**:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků - předměty naukové

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- žákův písemný i ústní projev je přesný a srozumitelný
- své teoretické poznatky dovede využít v praktické činnosti
- dovede spolupracovat s ostatními žáky, je aktivní
- po zadání práce pracuje samostatně
- je schopen sebehodnocení

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- písemný a ústní projev je celkem přesný a výstižný
- při řešení teoretických úkolů se dopouští minimálních chyb
- do kolektivní činnosti se částečně aktivně zapojuje
- při samostatné práci potřebuje občasnou pomoc učitele
- většinou je schopen sebehodnocení

Stupeň 3 (dobrý)

- má menší mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- písemný a ústní projev má menší nedostatky, vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- při řešení úkolů se dopouští častých chyb
- v týmu pracuje jen s malou aktivitou
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat
- sebehodnocení je schopen jen s pomocí učitele

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- písemný i ústní projev je nepřesný a nedostačující
- má velké nedostatky při řešení úkolů
- práce v týmu se pouze účastní
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit
- sebehodnocení není téměř schopen

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- písemný i ústní projev je nevyhovující
- požadované úkoly nedovede splnit ani s pomocí učitele
- s kolektivem nespolupracuje
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele
- sebehodnocení není schopen

Hodnocení a klasifikace žáků - předměty výchovné

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálním i kolektivním projevu
- jeho projev je esteticky působivý, originální, přesný

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech je aktivní, převážně samostatný
- má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- jeho projev má menší nedostatky

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, méně samostatný a pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb, potřebuje pomoc učitele

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- své dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je pasivní
- rozvoj jeho schopností i jeho projev jsou neuspokojivé
- minimální osvojené dovednosti nedovede aplikovat
- neprojevuje žádný zájem a snahu

Těžce zdravotně postižený žák, který nezvládá Hv, Pv, Vv, Tv ani s dopomocí, není z těchto předmětů klasifikován a na vysvědčení má uvedeno uvolněn(a) - § 50, odst.2 školského zákona.

Hodnocení práce v zájmových útvarech:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje:

na 1. stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebným, průměr stupňů prospěchu v povinných předmětech není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- prospěl(a) – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný
- neprospěl(a) – je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný, nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
- nehodnocen(a) – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci 1. pololetí

na 2. stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebným, průměr stupňů prospěchu v povinných předmětech není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- prospěl(a) – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný
- neprospěl(a) – je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný, nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
- nehodnocen(a) – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci 1. pololetí

Výstupní hodnocení

§51 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb., §16 vyhlášky č.48/2005 Sb., ve znění vyhlášky č.454/2006 Sb.

Na konci 1. pololetí školního roku, v němž žák splní povinnou školní docházku, vydá škola žákovi výstupní hodnocení o dosažené výstupní úrovni vzdělávání ve struktuře vzdělávacího programu. Výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- možnostech žáka a jeho nadání

- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Slovní hodnocení

§ 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem (dále ŠVP) a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka
- slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka
- obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat
- formu slovního hodnocení lze zvolit pro hodnocení výsledků práce žáka ve všech vyučovacích předmětech nebo pouze v některých z nich
- používání slovního hodnocení závisí na rozhodnutí ředitele a vyžaduje splnění následujících podmínek:
  - a) s rozhodnutím používat slovní hodnocení souhlasí ředitel školy
  - b) zákonní zástupci žáků jsou učitelem předem seznámeni s formou hodnocení a s používáním slovního hodnocení souhlasí
- smyslem slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka z klasického hodnocení výkonu známkou nebo potřeba učitele detailněji a přesněji popsat dosažené znalosti a dovednosti žáka
- slovní hodnocení je třeba formulovat ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka
- v případě neprospěchu žáka, musí být v hodnocení formulace: „žák nezvládl“ příslušné učivo

Komisionální přezkoušení

§ 52 odst. 4 školského zákona č. 561/2004 Sb.; § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka
- komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka
- v odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 ods. 4 školského zákona na jiné základní škole
- zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor
- komisi pro komisionální přezkoušení i pro opravné zkoušky jmenuje ředitelka školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad
- komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - 1.) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
  - 2.) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
  - 3.) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti
- výsledky přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení
- výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním
- výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu
- ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka
- v případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení
- o přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu
- není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení

- konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se vzdělávacím programem

Opravné zkoušky

§ 53 školského zákona č. 561/2004 Sb.; § 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění vyhlášky č.454/2006 Sb.

- žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli, nejvýše ze dvou předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy
- žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- opravné zkoušky jsou komisionální
- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl
- ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku
- do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku

Dodatečná zkouška

§ 52 školského zákona, odst.2 a 3

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažně objektivní příčiny na konci 1. pololetí: termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu (např. pro nemoc), žák se za 1. pololetí nehodnotí a na vysvědčení se uvede „nehodnocen(a)“
- žák, který nemohl být klasifikován pro závažně objektivní příčiny na konci 2. pololetí: termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího školního roku; do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník (žák, který ze závažných důvodů nemohl být klasifikován ani do konce září, opakuje ročník)

- žák, který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence (více než 50%) , o dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu

Postup do dalšího ročníku

- do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn
- do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok:

- dobré uplatnění absolventů školy
- spokojenost rodičů s výsledky a prací školy (účast na školních akcích, pochvaly, stížnosti)
- individuální přístup k žákům (hodnocení „Plánů práce pro žáka“)
- spolupráce všech pracovníků školy
- efektivita vzdělávacího procesu

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.) (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Příloha č. 2

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO **ŠKOLNÍ DRUŽINU**

1. Charakteristika školní družiny
2. Cíle vzdělávání
3. Klíčové kompetence
4. Formy a obsah vzdělávání
5. Podmínky - personální, materiální, ekonomické
6. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
7. Podmínky pro činnost žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
8. Vzdělávací výchovné činnosti
9. Přílohy

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní škola praktická a Základní škola speciální

Středová 4694

760 05 Zlín 5

telefon: 577 142 747

Školní družina tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Provoz školní družiny:

Ranní ŠD   6,30 - 7,55 hodin

Odpolední ŠD   11,30 - 15,30 hodin

2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Zájmové vzdělávání formou zájmových vzdělávacích a spontánních činností, hrou, učením, individuální prací a motivačními projekty.
- Podporujeme u žáků citové vztahy k lidem, k přírodě.
- Učíme děti chránit své zdraví.
- Snažíme se je vést k otevřené komunikaci.
- Vedeme žáky k tvořivosti a napomáhání vytvoření vhodného klima.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím, neboli schopnostem umět trávit volný čas.
- Všechny děti vedeme k tomu, aby uměly respektovat jeden druhého, výhodou je spojení žáků různých věkových kategorií.
- Rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Respektujeme individuální přístup ke každému dítěti, vytváříme podmínky pro činnost dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Svým školním vzdělávacím programem navazujeme a doplňujeme školní vzdělávací program naší školy.
- Konkrétními činnostmi se snažíme posilovat a upevňovat kompetence, které se uplatňují ve škole.

3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- orientovat se v textech různého zaměření (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy – Sluníčko)
- objevovat nové poznatky z různých zdrojů a současně v nich ověřovat správnost řešení
- rozvíjet paměť i logické myšlení s ohledem na mentální úroveň žáka
- započatou práci dokončit
- klást otázky a hledat na ně odpovědi
- zkušenosti uplatňovat v praktických situacích
- využívat poznatky z her

Kompetence k řešení problémů

- hledat různé varianty řešení problémů a vybírat mezi nimi
- řešit problémy při hrách
- přijímat odpovědnost za výsledek řešení problému
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- započaté činnosti dokončovat, v případě obtíží se je snažit překonat sám nebo vyhledat pomoc
- nenechat se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikativní

- vyslovit vlastní názor, respektovat názor druhých
- komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- vyjadřovat své pocity řečí, gestem a dalšími prostředky
- komunikovat při hrách ve skupině, řešit konflikty
- zapojovat se do diskuse

Kompetence sociální a interpersonální

- oceňovat své spolužáky ve skupině za dobrou práci
- rozlišovat sociální patologické jevy – drogy, alkohol, kouření, vandalismus, násilné chování a učit se jim bránit
- rozpoznávat vhodné a nevhodné chování
- respektovat dohodnutá pravidla
- při práci ve skupině se dělit o pomůcky a materiál

Kompetence občanská

- vnímat krásy přírody a cíleně o ni pečovat
- odhadovat rizika svého jednání
- v krizové situaci a v situaci ohrožující zdraví a život, postupovat podle pokynů kompetentních osob
- organizovat, plánovat, řídit a hodnotit svoji činnost i činnost druhých
- seznamovat se s tradicemi a kulturním dědictvím, vytvářet si k nim osobní vztah
- respektovat řád ŠD
- aktivně se zapojovat do aktivit prospěšných i pro ostatní

Kompetence trávení volného času

- vybírat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- odmítat nevhodné nabídky pro trávení volného času
- po celou dobu práce udržovat své pracovní místo v pořádku
- posilovat tělesnou zdatnost
- dodržovat osobní hygienu, pitný režim
- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času

4. FORMY A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou a zájmovými kroužky.

Příležitostné akce – nejsou zahrnuty v týdenní skladbě, jsou to např. besídky, karneval, spoluorganizace školních soutěží.

Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách a dalších činnostech. Získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

5. PODMÍNKY - PERSONÁLNÍ, MATERIÁLNÍ, EKONOMICKÉ

Personální podmínky:

Vychovatelky mají předepsanou odbornou způsobilost. Pracovní doba a organizace práce dětí v zájmových útvarech je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální péče.

Požadavky na vychovatelku – odpovídá za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní. Provádí komplexní vychovatelskou činnost ve škole, rozvíjí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti dětí, specificky rozvíjí osobnost dítěte. Spolupracuje s třídními učiteli a rodiči. Bere ohled na momentální rodinnou situaci. Chová se a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání dětí. Má zájem o svůj odborný růst a soustavně se dále vzdělává. Vede určenou dokumentaci (zápisní lístky, přehled výchovně vzdělávací práce, činnost zájmového útvaru).

Materiální podmínky:

Školní družina nemá k dispozici vlastní prostory. ŠD využívá dvě třídy, ve kterých je v dopoledních hodinách vyučování. Ve třídách máme hrací kout, příruční knihovnu, stoly pro výtvarné a pracovní činnosti. Dále využíváme keramickou dílnu, relaxační místnost, kuchyňku a školní zahradu. Do vybavení patří společenské hry, konstruktivní stavebnice, hry na rozvoj jemné motoriky, didaktické pomůcky, časopisy, rádio s CD, televize, video, počítač, sportovní vybavení (florbalové hokejky a branky, míče, kolo) a výtvarné potřeby. Pedagogičtí pracovníci se stále snaží zlepšovat a doplňovat materiální podmínky, zejména obnovu her a stavebnic a pomůcek pro výtvarné činnosti.

Ekonomické podmínky:

Školní družina vybírá 100 Kč na pololetí. Peníze jsou použity na nákup výtvarných potřeb, odměny pro děti při zábavných akcích (karneval, kafiřna, oslava konce kalendářního roku, vítání nového roku, zábavné dopoledne k pololetnímu vysvědčení, den dětí, rozloučení se školním rokem...) a pohoštění při akcích pořádaných školní družinou.

6. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Zajištění bezpečnosti:

- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti ve ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve sborovně školy i v kuchyňce u družiny, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisním lístku a v přehledu VVP a vyvěšena u telefonu ve školní družině.
- Vychovatelky spolupracují s rodiči a třídní učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.

Ochrana zdraví:

- Oddělení využívá k odpočinkové činnosti koberce, pohovky, molitanová lehátka, k pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly.
- Oddělení je vybaveno osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a PVC myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny, je využívána čistička vzduchu.
- Pitný režim je zajištěn. Sociální zařízení je pro ŠD společné se školou.

7. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naši bezbarierovou školu navštěvují děti s kombinovaným postižením (mentálním i tělesným). Podle stupně a charakteru postižení jsou děti začleňovány do volnočasových aktivit a je jim věnována průběžně individuální pozornost.

8. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

Vzdělávací a výchovná oblast je inspirována kapitolou RVP ZŠ pro 1. stupeň, která uplatňuje tyto zásady. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Oblast Člověk a jeho svět se člení do pěti tématických okruhů.

1. **Místo, kde žijeme** zahrnuje nejen poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti a v místě samotném. Do tohoto tématu spadají vycházky do okolí. Také sem patří dopravní výchova.
2. V okruhu **Lidé kolem nás** si žáci osvojují zásady vhodného chování, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují a získávají první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka.
3. **Lidé a čas** – zde se žáci učí vnímat časové úseky, které provázejí nějakou činnost, ale i samotný růst a rozvoj člověka samotného. Zjišťují, jak a proč se čas měří, jakou důležitost má přesné dodržování času začátku nějaké povinnosti.
4. V rámci okruhu **Rozmanitosti přírody** se mají žáci seznámit se skutečnou rozmanitostí a pestrostí všeho, s čím se v přírodě, ale i mimo ni setkávají. Tyto poznatky pak lze uplatňovat v dalším rozvíjení jejich dispozic.
5. Okruh **Člověk a jeho zdraví** má za úkol v žácích podnítit poznání sama sebe. Získávají poučení o tom, jak své zdraví podporovat a jak se bránit proti nemocem. Žáci si upevňují zásady osobní hygieny a seznamují se s prvními kroky vedoucími k možnému poskytnutí první pomoci.

Další výchovnou práci ve ŠD rozdělujeme do několika zájmových činností.

1. VVZČ – výtvarná zájmová činnost
2. PTZČ – pracovní technická zájmová činnost
3. PŘZČ – přírodovědná zájmová činnost
4. TVZČ – tělovýchovná zájmová činnost
5. SVZČ – společenskovední zájmová činnost
6. EVZČ – esteticko výchovná zájmová činnost
7. OZČ - odpočinková zájmová činnost
8. Příprava na vyučování

Výtvarná zájmová činnost (VVZČ)

Děti mají na výtvarné činnosti rády objevování, nové zkušenosti, experimenty. Setkávají se při ní s tajemstvím, učí se tvořivosti, prožívají radost z úspěchu i zklamání z nezdaru.

Prostřednictvím výtvarné činnosti děti zkoumají svět. Při výtvarné činnosti se snažíme rozvíjet dětskou fantazii, smysl pro barevnost a zkoušíme děti povzbuzovat k tvořivému objevování. Ve výtvarných činnostech se zabýváme mnoha náměty, ať už jsou to náměty vztahující se k ročním obdobím, rostlinám, zvířatům, nebo jsou to náměty ryze dětské. Při volbě výtvarných technik dáváme přednost především temperovým barvám, které se nám velmi dobře osvědčily při tématickém malování a nebo vodovým barvám, které se velmi dobře hodí na zapouštění barev. Další techniky, které bychom rádi ve výtvarné činnosti využili jsou: kresba tuší, barvy na sklo, barvy na textil, techniky obtiskování, batikování, kresba mokrou křídou, prstovými barvami a výtvarné techniky spojené s lepidlem, např. klovatinou.

Ve výtvarné činnosti se také zaměřujeme na správnou techniku nanášení barvy na štětec, správné držení štětce, správné tahy štětcem, na čistotu práce a pracovního místa.

Pracovně technická zájmová činnost (PTZČ)

Při pracovně technické činnosti se snažíme, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky při práci s dostupným materiálem a vytvářeli si pozitivní vztah k práci. Aby uměli rozlišovat a pojmenovat druhy zpracovávaného materiálu a s ním také hospodárně zacházet. Provádět přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem. Děti se při PTZČ seznamují s různými materiály, jejich tvarem, barvou, povrchem, učí se rozlišovat materiál přírodní a technický, seznamují se se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití a jejich vlastnostmi. Osvojují si základy bezpečnosti při práci s nůžkami apod. Neméně je pro nás důležitá i čistota práce a hygiena. Při PTZČ se nejvíce věnujeme práci s papírem, vlnitou lepenkou a kartonem. Překládání, skládání, stříhání, trhání, obkreslování jednoduchých symetrických tvarů a šablon a následné vystřihování.

Dalším často používaným materiálem je: textil (koláže), vlna a bavlnky, korálky a knoflíky, práce s různými krabičkami od potravin, přírodní materiály (listy, šišky, klacíky, kamínky, žaludy, kaštaný), luštěniny a koření, práce s jednoduchým těstem, pečení perníčků. Při PTZČ se zaměřujeme zejména na správné držení nůžek a stříhání s nimi, na přesnost, na hospodárnost veškerého materiálu, čistotu pracovního místa a následný úklid. Vedeme děti k pomoci druhým.

Přírodovědná zájmová činnost (PŘZČ)

Při přírodovědné zájmové činnosti vedeme děti k prohlubování vědomostí o dění v přírodě a pěstujeme v nich vztah k její ochraně. Nejčastější a nejjednodušší činností je pozorování přírody přímo na vycházkách. Tam je možné pozorovat veškeré změny v přírodě v různých ročních obdobích, pozorování změn v chování zvířat, poznávání běžných druhů, jejich stop, např. ve sněhu. Stejně jako o živočichy se zajímáme i o rostliny, poznáváme jejich druhy, květiny i stromy.

Tělovýchovná zájmová činnost (TVZČ)

Cílem tělovýchovné zájmové činnosti je poskytovat žákům co nejvíce pohybových podnětů. Do TVZČ zařazujeme především soutěže, honičky, pohybové hry, míčové hry. Zaměřujeme se především na správnou techniku házení a chytání míče. Při TVZČ dbáme především na bezpečnost dětí. Při zařazování nových her se snažíme o co nejpřesnější vysvětlení všech pravidel hry a také následně o jejich dodržování. K plnění tělovýchovné zájmové činnosti využíváme zejména školní zahradu, která je ideálním místem pro různé soutěže, honičky, míčové a pohybové hry. V zimním období jsou to hry na sněhu, stavění sněhuláků a sněhových staveb.

Společenskovední zájmová činnost (SVZČ)

Obsahem společenskovední zájmové činnosti v naší družině je především vychovat naše žáky v jedince, kteří se dokáží orientovat v životě, znají základy morálky a umějí řešit běžné situace všedního dne, znají základy slušného chování a hygieny. Žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, vzájemné úcty a pomoci si navzájem. Učí se, jak se vhodně seznámat s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku. V praxi se učí zásadám stolování, učí se komunikaci slovní i mimoslovní, rozvíjejí své vyjadřovací schopnosti, ale také učí se schopnosti naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině. Dbáme na vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení. Velký důraz klademe také na oblast hygieny a zdraví. Žáci poznávají především sami sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o prevenci a předcházení úrazu. Pro naplnění tohoto tématu plánujeme aktivity směřující k průběžné péči o osobní hygienu a budeme poukazovat na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které žáci provozují. Klademe důraz na poznávání svého okolí, místa, kde žijeme. Nejdříve se seznámíme s budovou školy a následně děláme vycházky do okolí. Do tohoto celku samozřejmě včleníme i dopravní výchovu. Všimáme si dopravních značek a určujeme,

co znamenají. Ve školní družině se pak věnujeme didaktickým hrám s dopravními značkami, kreslení dopravních značek a dopravních prostředků.

Estetiko výchovná zájmová činnost (EVZČ)

Do esteticko výchovné činnosti zařazujeme především zpěv lidových písní a písní určených pro děti mladšího školního věku. Zpíváme za doprovodu kytary a děti rády doprovázejí zpěv dětskými nástroji, jako jsou dřívka, bubínek nebo triangl. Také si rády zazpívají za doprovodu písniček na CD. Další možností jsou různé tanečky a hudební hry spojené s pohybem.

Odpočinková zájmová činnost (OZČ)

Odpočinková činnost má odstranit únavu po dopoledním soustředění dětí při vyučování a náplň si určuje každé dítě podle svých přání a chutí. Zařazujeme ji po obědě. Může mít formu odpočinku na koberci při poslechu pohádek, nebo klidových her, četby na pokračování, společenských nebo stolových her. Velmi oblíbené je i prohlížení časopisů a knih, nebo kolektivní hry v kruhu.

Příprava na vyučování

V naší školní družině probíhá příprava na vyučování nenásilnou a zábavnou formou didaktických her, soutěží a hádanek. Sledujeme školní osnovy a podle nich vybíráme činnosti, díky kterým upevňujeme a rozvíjíme vědomosti získané ve vyučování. Přípravu na vyučování zařazujeme například i při pobytu venku nebo na vycházkách. Všimáme si okolí, jmenujeme stromy, určujeme, co patří do živé a neživé přírody, nebo počítáme dopravní prostředky ve vymezeném prostoru. Do přípravy zařazujeme vyprávění, čtení, dramatizace, besedy, soutěže a didaktické hry v místnosti. U žáků procvičujeme písmena a číslice formou hry pexeso, nebo skládáme slova z písmen. Číslice ještě procvičujeme formou didaktické hry domino. Dále pak formou soutěží procvičujeme počítání, rozvoj slovní zásoby (slovní fotbal).

9. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - Řád školní družiny

Příloha č. 2 - Celoroční plán školní družiny

Řád školní družiny

1. Provozní doba školní družiny při Základní škole praktické a Základní škole speciální Zlín je od 6,30 hod - 15,30 hod /ranní ŠD 6,30 - 7,55
přestávka 9,30 - 10,00
odpol. ŠD 11,30 - 15,30/
2. Školní družina slouží pouze žákům 1.stupně, starším žákům, kteří čekají na odvoz OS Handicap a žákům zaměstnaných rodičů.
3. Užívané místnosti: třída 3. oddělení, dále relaxační místnost, počítačová učebna, keramická dílna, školní zahrada a kuchyňka u 3. oddělení.
Vychovatelky, asistentky i žáci jsou poučeni o chování v těchto prostorách.
4. Způsob přihlašování: Všichni žáci musí být přihlášení do ŠD formou „zápisního lístku do ŠD“ se specifikací doby odchodu v jednotlivých dnech týdne a sdělením, zda dítě odchází samo nebo v doprovodu konkrétní dospělé osoby.
5. Ustanovení o platbách za pobyt žáka ve ŠD: Poplatky budou vybírány pololetně k rukám vedoucí vychovatelky ŠD a budou sloužit k zakoupení odměn do soutěží, pohoštění dětí při akcích pořádaných ŠD.
6. Žáci přicházejí (jsou přivázeni sdružením Handicap) do ranní ŠD.
V 7,55 hod převádějí vychovatelé žáky na ranní hudební chvílku. Doba a způsob odchodu žáků jsou předem dohodnuty a stvrzeny podpisem zákonných zástupců na zápisním lístku do ŠD.
7. Všechny vychovatelky a asistentky jsou seznámeny se zdravotním stavem všech žáků a procházejí pravidelným proškolením BOZP. Po celou dobu provozu ŠD dbají o bezpečnost a ochranu zdraví žáků ve ŠD.

8. Ve ŠD je zabezpečen každodenní pitný režim pro všechny děti.
9. Při nevyzvednutí žáka ze ŠD ve stanovenou dobu se vychovatelka telefonicky spojí s rodiči nebo osobou zmocněnou k vyzvednutí žáka (viz zápisní lístek do ŠD) a vyčká s ním ve ŠD až do jeho předání.
10. Spojování jednotlivých oddělení ŠD: V případě nepřítomnosti vychovatelky, jsou oddělení školní družiny spojována.
11. Pravidla styku s rodiči: Nutná sdělení si předávají rodiče s vychovatelkami při osobním setkání nebo písemnou formou (zápisem do zpravodaje žáka)
12. ŠD organizuje ve škole hromadné zábavné akce pro děti (karneval, kafírnu, oslavu konce kalendářního roku, zábavné dopoledne k pololetnímu vysvědčení, rozloučení se školním rokem a další – viz celoroční plán ŠD.

Celoroční plán ŠD

- Září
- zápis dětí do ŠD (rozdělení do 4 oddělení)
  - seznámení s novými žáky
  - hry na školní zahradě
  - zpěv s kytarou
  - práce s knihou a časopisy
- Říjen
- sběr přírodnin a práce s nimi
  - podzimní výzdoba školy
  - podzimní slavnost - Halloween
  - zpěv s kytarou
  - výroba draků
  - Drakiáda
- Listopad
- lampiónový průvod
  - využití přírodních materiálů k výtvarným činnostem
  - spolupráce při přípravě vánočního posezení
  - pečení perníčků
  - poslechové činnosti
  - kafírna - čajovna
  - stolní hry
  - zpěv s kytarou
- Prosinec
- tradice a zvyky vánoc
  - zpěv vánočních koled
  - vánoční výroby
  - vánoční ozdoby
  - vánoční výzdoba školy – zdobení stromečku
  - oslava Štědrého dne
- Leden
- zimní hry na sněhu (stavění sněhuláků, sněhové války)

- oslava Nového roku
  - zábavné dopoledne k pololetnímu vysvědčení
  - relaxační činnosti, klidové hry
  - zpěv s kytarou
  - pohádkový ples
- Únor
- společenské a stolní hry
  - montážní a demontážní práce
  - rozvoj sebeobsluhy
  - četba dětské literatury
  - zpěv s kytarou
- Březen
- jarní a velikonoční výzdoba školy
  - využití prvních jarních květin k výtvarným činnostem
  - návštěva školní zahrady
  - zpěv s kytarou
- Duben
- výsadba květin na školní zahradě
  - malé dopravní dopoledne na školní zahradě
  - práce s textilem
  - práce s knihou a časopisy
  - zpěv s kytarou
- Květen
- výtvarná soutěž na školní zahradě
  - spolupráce při přípravě posezení ke Dni matek
  - výroba přání a dárků pro maminky
  - pobyt na školní zahradě
  - zpěv s kytarou
- Červen
- oslava Dne dětí
  - prázdninové a letní písničky
  - sportovní soutěže pro děti
  - rozloučení s uplynulým školním rokem